The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone CANal 8500
Over One Million Lithuanians In The United States

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone CANal 8500
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XXXIV | Kaina 4c | Chicago 8, Ill. Šeštadienis, Birželio-June 7 d., 1947 | No. 134

BULGARIJOJ AREŠTUOTI OPOZICIJOS VADAI

ATSTOVAS NIKOLA PETKOV RUOŠĖ PERVERSMĄ, SAKO KUMNISTAI

Neturiu Ferenc Nagy valdžią kaltinančių dokumentų, atsakė sovietų gen. Sviridov

LONDONAS, birž. 6 d. —Dr.čių partijos narius. Gen. Sviridov paaiškino sąjungininkų karo vadams, kad minėtas dokumentas yra vengrų valdžios žinioje, jis jo neturįs.

Nikola Petkov, Bulgarijos parlamento atstovas ir skaitlingos valstiečių partijos vadas, šiandien areštuotas, praneša "Associated Press". Komunistų kontroliuojama policija pradėjo kratas ir areštus visame krašte.

Dimitrovo, buvusio komunistų internacionalo pirmininko, vadovaujama valdžia paskelbė, kad Petkov ruošė perversmą valdžiai nuversti. Policija esą turi žinių, kad Petkov norėjęs ginklo pagalba nuversti legaliai išrinktą valdžią.

Petkov, būdamas Bulgarijos parlamento nariu, norėjo savo teises ginti parlamente. Jis reikalavo teisės komunistų paskelbtam kaltinimui atremti, bet parlamentas tuojau atėmė jam teisę kalbėti. Vos tiktai Petkov pareikalavo žodžio, komunistų kontroliuojamas parlamentas tuojau priėmė nutarimą, atimantį Petkovui neliečiamybės teises.

Tuojau po to, Petkov buvo suimtas ir nuvestas į politinės policijos centrą.

Pranešimai iš Vengrijos sako, kad sovietų gen. Sviridov šiandien atsisakė duoti dokumentus, kaltinančius Ferenc Nagy ir kitus smulkių valstie-

Komunistas Rakosi paskelbė, kad Bela Kovacs, smulkių savininkų partijos vadas, pareiškė, jog Nagy ruošė perversmą prieš demokratinę Vengrijos santvarką. Sąjungininkų kontrolės komisijos nariai pareikalavo parodyti minėtą dokumentą, bet sovietų generolas atsisakė.

Vengrų žinių agentūra paskelbė, kad parlamento sudaryta valymo komisija rado visą eilę dokumentų, kompromituojančių parlamento pirmininko Bela Vargas. Iš Turkijos ateina pranešimai sako, kad Varga jau nužudytas, bet kiti šaltiniai tvirtina, kad jis jau pasiekė Austriją, yra vakarų sąjungininkų kontroliuojamoj zonoje. Tvirtinama, kad ir Kovacs jau nukankintas policijos centre.

Naujas vengrų valstybės sekretorius Istvan Doby paskelbė, kad visame krašte ramu, šiomis dienomis neįvyko jokio rimtesnio susirėmimo.

Valdžios agentūros skelbia, kad naujas kabinetas pradėjo pasitarimą su Vatikanu, jis nori gauti katalikų paramą.

J.A.V. SKUS SOVIETŲ VALDŽIĄ DĖL PERVERSMO VENGRIJOJ

Amerika dar neturėjo laiko akių prasitrinti, o mes jau užėmėm valdžią, giriasi M. Rakosi

WASHINGTON, D. C., birž. 6 d. — Valstybės departamentas, prezidentui Trumanui sutikus, paruošė labai griežtą notą sovietų valdžiai, praneša žinių agentūros.

Notoje aiškiai pasakoma, kad sovietų valdžia kišasi į Vengrijos vidaus reikalus.

Notoje kaltinami ne Vengrijos komunistai, bet sovietų valdžia dėl paskutinių įvykių Vengrijoj, kur paneigtas rinkimų metu pareikštas gyventojų balsas.

RUSAI SULAUŽĖ JALTOS NUTARIMĄ

Valstybės departamento nota sako, kad sovietų valdžia sulaužė karo metu padarytą Jaltos nutarimą.

Jaltoje trys didžiosios valstybės pasižadėjo respektuoti buvusių priešo valstybių politinę nepriklausomybę, tuo tarpu rusai sulaužė šį nutarimą.

J. Valstybės siūlo Amerikos, britų ir sovietų atstovams ištirti visą reikalą. Jeigu Maskva neatsakys teigiamai, tai J.A.V. gali visą reikalą kelti Jungtinėse Tautose.

GALI SKŲSTI RUSIJĄ SAUGUMO TARYBAI

Atrodo, kad valstybės departamentas dar galutinai nenusistatė kur skųsti sovietų valdžią.

Skundas gali būti įteiktas saugumo tarybai, bet jis gali būti pasiųstas Jungtinių Tautų asamblėjai. Saugumo taryboj rusai gali panaudoti veto, tuo tarpu asamblėjoj šiom privilegijom negali pasinaudoti.

Prezidentas patvirtino ruošiamos notos projektą, dabar jos tekstą svarsto teisininkai.

Komunistai pagrobė vengrų valdžią

BUDAPEŠTAS, Vengrija, birž. 6 d. — Amerika dar nespėjo akių prasitrinti, o mes jau pagrobėm Vengrijos valdžią, — pareiškė Matyas Rakosi Budapešto fabriko darbininkams.

— Mes suskubome išspręsti krizę pirma, negu gera ir bloga užsienio spauda suskubo įsikišti, — pasakojo tikras Vengrijos diktatorius ir komparti-jos vadas.

"Associated Press" atstovas gavo Rakosi kalbą, kurią jis pasakė prieš tris dienas.

NAUJA VALDŽIA ATIMA RADIJO PRIIMTUVUS

Agentūros praneša, kad nauja komunistinė valdžia atiminėja radijo priimtuvus.

Vengrų spaudoje nepasirodė nei viena žinia, liečianti prezidento Trumano pareiškimus apie perversmą Vengrijoj.

Vengrai dabar slepiasi, kaip vokiečių laikais ir slaptai klauso užsienio radijo pranešimų.

—Dar 9 britų valdžios pareigūnai gavo bombas laiškuose.

Senato Komiteto Posėdis

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Senato subkomitetas pakvietė J. Edgar Hooverį liūdyti, ar jam nebuvo statoma kliūčių tyrinėjant pirminių balsavimų klastojimą Missouri valstijoje. Iš kairės į dešinę: senatorius James P. Kem republikonas iš Mo.), subkomiteto pirmininkas generalis prokuroras Tom Clark, D. M. Ladd (FBI direktoriaus pavaduotojas) ir J. Edgar Hoover, FBI direktorius.

SENATAS PRIĖMĖ ĮSTATYMĄ DARBO SANTYKIAMS REGULIUOTI

Nauji lėktuvai skris po tūkstantį mylių į valandą, laikraštininkai stebėjo bandymus

WASHINGTON, D. C., birž. 6 d. — Senatas, 54 balsais prieš 17, šiandien priėmė naują įstatymą darbo ir darbdavių santykiams reguliuoti.

Minėtą projektą praeitą savaitę priėmė atstovų rūmai. Šiandien pats senatas priimtą bilių pasiųs į Baltuosius Rūmus.

Abejojama, kad prezidentas Trumanas jį pasirašytų, nes darbininkų organizacijos keliais atvėjais griežtai prieš jį pasisakė.

Moderniški lėktuvai labai greiti

MUROC AIR FIELD, Cal., birž. 6 d. —Kariuomenės ir laivyno vadovybė vakar parodė laikraštininkams ateities lėktuvus.

Karo vadai yra įsitikinę, kad lėktuvai galės skristi greičiau už garsą. Pakilęs lėktuvas skrido 550 mylių greičiu į valandą, bet 80,000 pėdų aukštumoje tas pats lėktuvas gali skristi 1,000 mylių į valandą.

Lėktuvai varomi raketomis ir *jet-propeleriu.*

Komunistai apleido pasitarimą

MIUNCHENAS, Vokietija, b. 6 d. — Keturių Vokietijos zonų vokiečių atstovai suvažiavo aptarti Vokietijos ūkio reikalų.

Sąjungininkų karo vadovybė uždraudė suvažiavusiems liesti politinius klausimus. Bet iš sovietų zonos atvažiavusieji vokiečiai reikalavo tartis apie vieningos vokiečių valdžios sudarymą.

Atvykę komunistai negalėjo įtikinti kitų zonų vokiečių, todėl jie ir apleido konferenciją.

Policija išvaikė italų partizanus

ROMA, Italija, birž. 6 d.— Šiaurės Italijos partizanai ruošėsi sukilti prieš de Gasperi valdžią, bet skaitlingi policijos daliniai, šarvuočių lydimi, apramino komunistus.

Policijai nereikėjo iššauti nei vieno šūvio, partizanai ramiai išsiskirstė po namus.

Komunistų spauda kviečia italus priešintis amerikiečiams.

Ministeris bijo grįžti Vengrijon

LONDONAS, birž. 6 d. — Vengrų ministeris Londone nutarė klausyti naujos valdžios, bet Budapeštan važiuoti jis neturi pakankamos drąsos.

Ministeris Istvan Bede nutarė užsukti į Šveicariją, kur jo draugai socialistai sušaukė konferenciją.

Bede bijo, kad nepatektų tiesiai į kilpas, jis nori visą reikalą išaiškinti su užsienio konferencijon suvažiavusiais socialistais.

Vieni laimėjom karą, giriasi rusai

BERLYNAS, birž. 6 d. — Rusai vieni sumušė Hitlerio armiją, šiandien paskelbė sovietų karo vadovybės kontroliuojamas "Taegliche Rundschau".

Šiandien buvo minimos invazijos vakaruose trijų metų sukaktuvės, šia proga sovietų laikraštis ir kalbėjo apie Raudonosios armijos karo žygius.

Rusai tvirtina, kad sąjungininkai daugiausia bombardavo ir išgriovė miestus, palikdami neliestus karo centrus.

Maskva nenori Austrijos sutarties

VIENA, Austrija, birž. 6 d. — Diplomatai yra įsitikinę, kad sovietų valdžia nenori Austrijos taikos sutarties. Sovietų valdžios atstovas ministerių pavaduotojų konferencijoj sąmoningai kenkia visam darbui.

Maskvoje padarytas ministerių nutarimas sako, kad reikia aptarti 35 ir 42 sutarties paragrafai ir nustatyti konkrečius faktus.

Sovietų atstovas Novikov reikalauja, kad pirmon eilėn būtų išspręsti minėti paragrafai, o tiktai vėliau einama prie faktų ieškojimo.

AMERIKOS ATSTOVAS GRIEŽTAI PRIEŠINASI

Minėtiems paragrafams aptarti reikalingi faktai, sako Amerikos Dodge. Kol ekspertai nenustatys tikrų faktų, joks minėtų paragrafų išsprendimas negalimas.

Rusai dabar valdo austrų turtus, veža Rusijon žibalą ir pardavinėja jį čekams, todėl jie ir neskuba nuosavybės reikalų spręsti.

Maskvoje buvo susidaręs įspūdis, kad sovietų valdžia tarsis dėl Austrijos, bet dabar šios viltys blaškosi, sako N. Y. "Times" korespondentas McCormac.

Pataria remti užsienio politiką

WASHINGTON, D. C., birž. 6 d. — Dean Acheson patarė kongreso atstovams leisti valdžiai vykdyti užsienio politiką.

Acheson nurodė, kad nuo Amerikos užsienio politikos priklauso ne tiktai amerikiečių likimas, bet ir daugelio kitų tautų gyvenimas.

Jeigu Amerika negalės vadovauti dabar suplanuoti užsienio politikai, netolimoje ateityje užviešpataus didžiausias chaosas, sako Acheson.

—Argentinos karo vadai pareiškė, kad jie nesirengia pirkti J. Valstybių moderniškų lėktuvų, nes visas šimtas jau nupirktas Anglijoj.

ESTIJOJ GYVENIMAS LABAI SUNKUS, TVIRTINA SOVIETŲ KARININKAS

Indijos maharadžos rūpinasi ateitimi, kai kurie rengiasi pasiskelbti nepriklausomais

HELSINKIS, Suomija, birž. 6 d. — Iš Talino atvykęs sovietų karininkas tvirtina, kad Estijoj gyvenimas labai sunkus. Estijoj kainos tokios aukštos, kad sovietų kariškiai vos bepajėgia galą su galu sudurti. Suomių grupėn patekęs vienas sovietų karininkas pareiškė, kad jis gaudavo 4,000 rublių, bet iš jų negalėjo pragyventi, nes viskas nepaprastai brangu.

Sovietų karininkas aiškina, kad paprastas estų įstaigos tarnautojas uždirba tiktai 400 rublių į mėnesį. Vienas svaras baltų miltų Estijoj kainuoja 80 rublių, o vienas svaras mėsos kainuoja nuo 60 iki 70 rublių, praneša Chicago "Tribune" korespondentas Paul Shoblom. Atvykėlis tvirtino, kad ir estų ūkininkai badauja. Jis nurodo atsitikimą, kur ūkininkas buvo priverstas parduoti paskutinį savo arklį, kad galėtų įsigyti tris maišus ruginių miltų badaujančiai šeimai išmaitinti. Jeigu ūkininkas būtų papiovęs arklį, tai būtų galėjęs išrinkti daugiau už mėsą, bet tada jis būtų traukiamas tiesion už "sabotažą".

SUOMIAI PASIRYŽĘ MOKĖT REPARACIJAS

Chicago "Daily News" korespondentas William McGaffin tvirtina, kad suomiai yra pasiryžę mokėti sovietų primestas reparacijas.

Dauguma suomių pripažįsta, kad reparacijos neteisėtos, bet tai yra vienintėlis būdas būti laisviems.

Nežiūrint į visus sunkumus, suomiai kantriai kenčia badą, dirba ilgas valandas, bet yra pasiryžę tesėti, kad tiktai kraštas turėtų progos ir vėl savarankiškai tvarkytis.

Maharadžos susirūpino savo likimu

NEW DEHLI, Indija, birž. 6 d. — Indijos maharadžos, patyrę apie britų nutarimą apleisti Indiją, susirūpino savo likimu.

Iki šio meto britai gynė jų teises, bet ateityje jie patys privalės rūpintis savo reikalais.

Indijos principai turėjo savo rūmus, bet dabar jie jau nesusikalba. Bopalo nababas buvo minėtų rūmų pirmininkas, bet jis laiku nešaukė susirinkimo, o dabar išvažiavo į savo valstybę.

Nababas pareiškė, kad jis paskelbs Bopalo nepriklausomybę. Kiti princai yra pasiryžę tartis su kongreso partijos nariais. Manoma, kad Heiderabadas, Mysore ir Kašmiras taip pat pasiskelbs nepriklausomais.

—Senatorius Pepper pareiškė, kad jis rems Henry Wallace, bet jokiu būdu nesitrauks iš demokratų partijos.

Rumunijos auksą veža Šveicarijon

CIURICHAS, Šveicarija, birž. 6 d. — Paskutiniais dviem mėnesiais Amerikos lėktuvais atgabenta į Šveicariją aukso lydinio už 68 milijonus dolerių.

Pasakojama, kad minėtas auksas priklauso J. A. Valstybėms už paskutiniais mėnesiais pasiųstą maistą badaujantiems Rumunijos gyventojams.

Minėtas auksas pasiliks Šveicarijos bankuose, o amerikiečiai atsiims tokį kiekį J. Valstybėse esančio šveicarų aukso.

—Kalifornijos demokratų konferencijoj turėjo kalbėti finansų sekretorius Snyder ir demokratų partijos vykdomasis direktorius Gael Sullivan, bet nei vienas nepasakė kalbos. Manoma, kad partijos vadovybė nepritaria James Roosevelto bičiuliavimuisi su Henry Wallace.

—Atstovas Eaton reikalauja sustabdyti bet kokią paramą Vengrijai. Jeigu rusai išprievartavo Vengrijos demokratiją, tegu jie maitina ir badaujančius vengrus.

—Atstovas Mason vakar patarė teisių subkomitetui priimti į Jungtines Valstybes Vakarų Europoj užsilikusių tremtinių dalį.

—Krūtinės ligų specialistas, dr. Lewis S. Jordan, pareiškė, kad vienos gentkartės laikotarpyje galima išnaikinti džiovą.

—Andrei Višinski atvyko į Čekoslovakiją. Sakoma, kad jis nori pasigydyti Karlsbade, bet bijoma, kad jis nepadarytų pakaitų čekų valdžioje.

Vėliausios Naujienos

— Bela Varga, Vengrijos parlamento pirmininkas, laimingai perėjo sieną ir pasiekė Austriją, sako radijas. Diplomatai mano, kad Ferenc Nagy, Bela Varga ir keli vengrų ambasadoriai gali sudaryti vengrų valdžią užsienyje. Yra pagrindo manyti, kad Washingtonas ir Londonas pripažintų legaliai išrinktų atstovų valdžią, komentuoja diplomatai.

— Andrei Gromyko vakar pareiškė, kad tarptautinė taikos armija privalo būti maža, nes dabartiniu metu karui nėra jokio pavojaus. Sovietų atstovai visą laiką kenkė komisijos darbui, o vakar Gromyko tvirtino, kad vakarų sąjungininkai kalti dėl nesusitarimų.

— Prancūzų premjeras Ramadier per radiją kreipėsi į gelžkeliečius, patardamas jiems nemesti darbo ir netrukdyti susisiekimo.

— Tvirtinama, kad Vengrijos premjeras Groza ir keli ministeriai išvyko į Belgradą, kur sovietų agentai tariasi dėl Balkanų federacijos.

— Senatorius Taft pareiškė, kad prezidentas yra kaltas dėl aukštų kainų, vakar Trumano padaryti kaltinmai neturi pagrindo.

— Prezidentui Trumanui teko skristi audros metu, bet jis pasekmingai pasiekė Kansas City.

ORAS

Ryte lis.

Saulė teka — 5:17; leidžiasi — 8:23.

IŠ ARGENTINOS

DIRVOS ŠVEIKAUSKAS IR "NORAS" SUPRASTI

Kaip tas viskas suprasti — skaitau Dirvoj antgalvį iš 11. 4. 47. "Straipsnį" pasirašo Julius Šveikauskas iš Argentinos ir ištisai "garbina" A. L. Balso hedaktorių Kastantą Norkų. Tai jau ne pirmas to paties autoriaus tame pačiame savaitraštyje ir ta pačia tema raštas. Peržvelgęs padėjau Dirvą prie peržiūrėtų laikraščių, visiškai nemanydamas polemizuoti. Bet štai to staripsnio iškarpą gaunu oro paštu nuo gerb. Dr. Gen. Vl. Nagevičiaus iš Europos, tat tenka atsiliepti.

Jokio Juliaus Šveikausko Argentinoje nėra. Taip pasivadino savo perlus Dirvai siunčiantis Vladas Veselauskas, kurį velionis M. Šalčius vadindavo Vesiolka. Šveikauskas-Veselauskas "praėjo pro šalį", matomai, savo atsižymėjimais su negrais ir gatvėmis, dėl to bando kitiems primesti, niekšiškai kartodamas. Kada Veselauskas atsivalkatavo iš Brazilijos Urugvajun, paskui prisiplakęs prie DULR'o pašalpų Argentinos "lietuvių namuose" pagarsėjo tautos didvyrių paveikslų "praganymu" ir prisidėjimu prie kriminališką istoriją turinčios pašalpų dorotojų loterijos, — A. L. Balse tilpo linoleume Viktoro Valiulio Urugvajuje išdrošta karikatūra, kaip Veselauskas ant ožkos joja aplink Cerros kalną, neva eidamas aplink pasaulį.

Aš jo ir nepažinojau, tik vieną dieną jis su P. Čiučeliu ir dar vienu linksmame stovyje tautininku atsigrūdo pas mane, kalbėdami: Esame delegacija, kviečiame į darbą su mumis. Pasijuokiau ir atsisveikinome.

Veselauskas pagarsėjo tuo, kad labiau už bolševikus ir anarchistus šmeižė Lietuvos ministerį Joną Aukštuolį ir konsulą Jurgį Kučinską, draudusius jį nuo kriminališko lėšų švaistymo (matomai, nuo to jis pasivadino Švaikausku). Man teko kritikuot pašalpinių lėšų dorojimą blogiems tikslams, na, tai ir užsitraukiau dorotojų kerštо, pasireiškiančio šmeižimuose. Veselauskas nuolatos skundė savo darbelių kritikus policijai ir tam tikruose ispaniškuose leidiniuose "skambėjo" jo donosčikiški "kūriniai". Daugeliui lietuvių įkandęs Uriburu laikuose, vienok, vėliau atšipo dantis, tat bent Dirvoj atsigriebia. O kadangi čia visi Veselauską skaito nedakeptu, tai įtikinėja pabėgėlius, kad tuomi pakenkti nelaimingų žmonių atkvietimui.

Daugiau negu dvidešimčia vardų Argentinoje ėjo "sezoniniai" lietuviški laikraščiai, bet jie nustojo ėję, matomai, dėl leidėjų pasišventimo stokos. O A. L. Balsas jau siekia dvidešimtus savo gyvavimo metus ir, išskyrus porą metų, man tenka jį redaguoti. Pavyduolių menkystoje tat ir gema švaikauskai, sužavinti Dirvos Karpių, Smetoną ir senovėje buvusį mano draugą P. J. Žurį. Bet kokia jiems būtų gėda dėl to susižavėjimo, jeigu asmeniškai pažintų čionaitinį gyvenimą, visuomeninio darbo sunkumą ir kai įsitikintų, kokis didelis begėdis yra jų slapukiškas šnipas Šveikauskas!

Štai kaip tą viską reikia suprasti!

Po naujos serijos "straipsnių" parašymo Dirvai Veselauskas apie gegužės mėnesio vidurį atėjo Balso redakcijon atsiimti laišką iš Europos. Vieton rankos padavimo, aš jam pasakiau, kad reikėtų turėti gėdos ir paklausiau, kaip jis drįsta užeiti jo šmeižiamon pastogėn. Išraudo ir tylėjo Balso leidėjo P. Ožinsko Daktaro Alofnso Kairelio akyvaizdoje.

Kaip prof. V. Bacevičius savo Karo Simfoniją parašė Balso pastogėje, taip poetas Babickas savo pirmą kūrinį (apie Lietuvos praeitį) baigia rašyti Balso pastogėje. Pasakiau Veselauskui, kad jis geniališkai gabus surasti uosto srities jūrininkus Lietuvių Klube, o nematyti Estijos konsulo p. Gutmano kas trečiadienis, nematydamas Lietuvos Nepriklausomybės minėjimų ruošiamų Lietuvių Klube, kaip lygiai Latvijos Nepriklausomybės minėjimo, kuriame dalyvavo ne vien latvių ministeris Dr. P. Olinšas, bet ir Lietuvos atstovas Dr. K. Graužinis. Faktų akivaizdoje Dirvos informuotojas tyli.

Per dvidešimt metų komunistai atakuoja A. L. Balsą, o jiems padeda Dirva. Kada viso pasaulio spauda skelbė Sovietų patvarkymus pilietybės reikalais, kada ministeris Dr. Graužinis atsiuntė Balsui ir visai vietos spaudai išsiuntinėjo Paleckio pavaduotojo prof. Krevės-Mickevičiaus telegramos tekstą, tada ne vien Balsas manė, kad rusai nesikesins ant Lietuvos nepriklausomybės. Komunistų dienraštis La Hora, talpindamas iš Lietuvos pasiuntinio Graužinio gautą prof. Krevės telegramos nuorašą uždėjo stambų antgalvį, būk Lietuvos atstovas užginčina kalbas apie rusų kesinimąsi ant Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės. Galvanauskui esant Paleckio valdžioj nė vienam atrodė, kad bus galima grįžti Lietuvon, o kad grįžti, buvo reikalinga apsirūpinti "zagranvidais", kurie, deja, neduoda teisės važiuoti Lietuvon. Paaiškėjus padėčiai, Balsas pirmas paskelbė liūdną tikrovę, paaiškindamas, kad rusai grąžino Vilnių, bet pasiėmė visą Lietuvą.

Po trijų mėnesių laukimo, autoriui pakartotinai prašant, Balsas patalpino jo, agronomo Broniaus Laukšo iš Brazilijos straipsnį, bet sykiu Balso redakcija pridėjo platų prierašą, sukritikuodama to Lietuvos žinių, Naujienų ir Balso bendradarbio išvadžiojimus apie nepriklausomybės problemas. Taigi, Dirvos bendradarbis būtų vyras, jeigu prisimintų prierašą, o ne vien citatas darytų.

Šveikausko "citatos" nurodo numerius, bet yra falsifikuotos, iškraipytos, padarytos pasityčiojimui iš to paties organo, kuriam siunčia. Kaip tai būtų gera, kad specialė komisija čia vietoje išaiškintų, nuraminimui gerb. Dr. Nagevičiaus, kurio ne laiškas Balse tilpo, tik suminėjimas, kad gauta maloni žinia, jogei tas didis mūsų tautos sūnus su žmona išliko gyvi nuo karo audrų ir gyvena Austrijoje. O ministerio Turausko laiškas yra pilnoj tvarkoj, nes jeigu ant jo kas Balse metė šešėlį iš Europos bendradarbių, tai ne vien Balsas buvo suklaidintas. Pašaliečiai daugiau parašo ir ne visuomet redakcija suspėja susiorientuoti, kokiais tikslais kieno rašoma. Turėtų rašyti ne vien pašaliečiai, tuomet nejvyktų jokių švaikauskijadų!

Pavydo apimtas Veselauskas Argentinos tautininkų organe rašė, būk Balse telpanti prenumeratorių sąrašai yra išgalvoti ir "redaktorius Norkus 80% laiko praleidžia pavardžių išgalvojimui". Tas vargšas nežino, kad toli gražu ne visos prenumeratorių pavardės paskelbiamos, nes dėl jo tipo teroristų daugelis lietuvių prašo neskelbti, kad jis prenumeruoja A. L. Balsū, t. y. tą laikraštį, kuris visa metų eilė organauja Susivienijimui Lietuvių Argentinoje, Dr. J. Basanavičiaus Lietuvių Centrui ir kitoms visoms pačių išeivių sukurtoms Argentinos organizacijoms.

Dirvos bendradarbis Balsui primeta Gimbutą. Tikrumoje St. Gimbutas, komunistų žmogus, o Vselausko didelis draugas, nes kada Gimbutas vyko Urugvajun, kad galėtų išvažiuoti Tarybų šalin, Gimbuto maisto ir gėrimų krautuvę nupirko Vladas Veselauskas, atkraustęs Gimbuto žmoną su dviem vaikais pas savo švogerį ir nupirkdamas slaptai nuo Gimbuto šeimos daug pigiau, negu verta. Tokia kombinacija pirkti būvęs mokytojas A. Repečka nesutiko, o Veselauskas sutiko, tuomi nuskriausdamas moterį ir vaikus. Gimbutui nepavykus išvažiuoti, per Balsą išsiaiškinus su žmona, toji šeima vėl suėjo draugėn. O Veselauskas ačiū tam, kad apsivedė užsitarnavusią keletą tūkstančių Eufroziną Navickaitę ir krautuvininkų tapo, nors kaipo tokis jokio lietuvio klijento neturi. Visus jo "argumentus" galima apibudinti ir būtų didelė gėda melagiui, bet pakaks ir čia pasakytų faktų. Be jokių pašalpų išsilaikė A. L. Balsas ir Lietuvių Klubas yra lietuvybės gaivinimo faktoriai, impotentams krislas akyse. Dar galima tiek priminti, kad Hitlerio stambių paveikslų puoštoje ostlandininkų Aušroje Veselauskas tikrai 80% teksto pašvęsdavo Norkui, ypač paskutiniame numeryje, gindamas Hitlerį su Mussolinitu ir niekindamas Lietuvos nepriklausomybės kovotojus.

Beje, telegrama iš Argentinos ne Staliniui buvo siunčiama, bet Kalininui. Ir ji visiškai ne Balse buvo redaguota, bet Lietuvos Pasiuntinybėje ir apmokėta velionies Blaveščiūno, kaipo buvusio tarpt. pašto kongreso dalyvio. Ja, rodos, buvo dėkojama už Vilniaus grąžinimą Lietuvai.

Manau, jog šių eilučių pakaks, kad "tas viskas suprasti" pasilieku reikšdamas pagarbą norintiems žinoti tikrovę. — *Kastantas Norkus.*

A. L. Balso Redaktorius

P. S. — Šis atsiliepimas siunčiamas gerb. Dr. Gen. Vl. Nagevičiui, Lietuvių Žodžio redaktoriui Jonui Kardeliui, Dirvai ir Naujienoms.

NAUJIENOS-ACME Telephoto

BELOIT, Wis. — George Conner su žmona ir devyniais vaikais apsigyveno palapinėje, nes negali susirasti sau buto. Ko o mėnesį gaisras sunaikino jų namus.

LAIŠKAS IŠ VOKIETIJOS

(Ištraukos)

LAIŠKĄ GAVO TADAS BIKNEVIČIUS, 10801 SO. CENTRAL PARK AVE., CHICAGO 43, ILL.

Brangi ciocė, brangus dėde, brangūs kiti giminės!

Pirmiausiai dėkoju už Jūsų malonią gromatą. Aš išbėgdamas iš Lietuvos ir beskubėdamas pamiršau pasiimti Jūsų antrašą, o atsiminti neatsiminiau, ir kad sužinoti Jūsų antrašą, parašiau Konsului, bet gavau iš jo antrašą vėliau, negu Jūsų laišką. Iš Lietuvos išbėgau 1944 m. spalio mėn. 9 dieną kartu su frontu.

Lietuvoje turėjome gražų ūkį 40 hektarų ir gražių gyvulių. Ūkis buvo gražiai sutvarkytas, dasipirkome žemės, pastatėm mūrinius trobesius ir buvo viskas tvarkoje.

Bet kai užėjo 1941 m. rusai, tai tokius, kurie gerai gyveno ir turėjo virš 10 hektarų žemės, visaip persekiojo, vadino buožėmis, pradėjo naktimis gaudyti ir vežti į gilumą Rusijos, į Sibirą. Labiausiai gaudė jaunus vyrus.

Aš apie pusę metų slapsčiaus, kad nepatekti į jų rankas. Kai prasidėjo karas su Vokietija, buvo jie išmušti iš Lietuvos, bet pabuvę metus vokiečiai irgi pradėjo gaudyti jaunus vyrus ir vežti į Vokietiją. Gyvulius ėmė, grūdus, didelių pyliavų reikalavo; kas nepajėgė, tai vežđavo lauk iš tėvynės, į kalėjimus sodino, iš ūkių varė.

Vėliau, kai rusai sumušė vokiečius ir priartėjo frontas su didžiausiu triukšmu, tai pasitraukėme nuo fronto, ir tada noromis, nenoromis, stumiami fronto, turėjome toliau vykti; buvo svarbu gyvybę tik išnešti. Vėliau vokiečiai pradėjo prievarta į karijomenę imti ir į darbus, bet aš išsisukinėjau ir pakliuvau pas ūkininką dirbti, tokiu būdu išsisukau ir nuo kariuomenės, ir nuo bombų, ir nuo kitų nemalonumų.

Neužilgo sulaukėme labai lauktų Amerikiečių, tada nebedirbau ir kartu su sesere Vale ir mano kūminu nuvykome pas UNRRA į Wiesbadeno lagerį. Kūminas mumis niekur nepaliko ir visur ir visuomet gelbėjo ir mums padėjo, taip kad ir gyvi ir sveiki išlikome. Iš Wiesbadeno tuojau parašiau Konsului, kad sužinoti Jūsų antrašą, ir beveik metai praėjo kol gavau informaciją. Aš vėliau dirbau Amerikonų kariuomenei. Paskiau per kūminą ir gerus žmones gavau vietą pas UNRRA šoferiu ir dabar jau antri metai kai važinėju su UNRROS mašina šoferiu. Buvome Wiesbadeno lagery visi kartu, vėliau iškėlė mane su mašiną į Offenbachą prie Frankfurto, o seserį Valę ir kūminą į Kasselį, už 200 kilometrų nuo manęs.

Mano tėvelis ir mamytė paliko namuose, ir kur dabar jie yra, ar gyvi ar ne, Sibire ar namuose, nieko nežinau. Aš pats irgi bijau dabar važiuoti į namus, nes turiu žinių, kad kas važiavo, namų nepamatė, bet buvo nugabenti į Sibirą ar uždaryti į Katorgos lagerį, o iš ten ant šimto vienas gal gyvas išeis.

Aš vis laukiu ir laukiu: gal bus galima parvažiuoti į namus, bet nežinau, ar išauš ta giedri dienelė. Jeigu jau negalima bus parvažiuoti į namus, tai prašyčiau ciocės ir visų gal bus galima mane, o gal ir visus mus, paimti į Ameriką.

14 šimtų 14

Įvairių juokų ir dainų knyga. Jeigu dar neskaitėte, tai reikalaukite. Kaina $1.50.

Kita maža dainų knygelė, kaina 50 centų.

Reikalaudami kreipkitės:
JUOZAS RATKUS
901 So. West 27th Ave.,
MIAMI 35, FLA.

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis, DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. ENG. 5883-40

EXTRA! EXTRA!
Permainytas vardas ir adresas.
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
Nathan Kanter
3529 S. HALSTED ST.
Phone YARDS 6054

DEKORUOKITE
Suteikite savo kambariams naują gyvybę ir gražybę
MES TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ
- Sienoms Popierių
- Malevų—Enamel

PAŠAUKITE MUS. MES PRISTATYSIME
SURA SALES
2942 W. 63rd Street
REPUBLIC 4223

AMŽINAI ATMINČIAI DUOKIT
FOTOGRAFIJĄ
Petrik-Walters STUDIO
MŪSŲ SPECIALYBĖ—
VEDYBŲ IR KŪDIKIŲ PAVEIKSLAI
Specialiai nupigintos kainos
PIRMOS KOMUNIJOS IR UŽBAIGIMO MOKYKLOS PAVEIKSLŲ
2640 W. 63rd Street
Dėl susitarimo šaukite
REPublic 1157

JOS. F. BUDRIK
— INC. —
Didelė Krautuvė
RAKANDAI, RADIO IR JEWELRY

Visi departamentai patalpinti vienam name baltame name

1947 metų Radios nuo $20.00 iki $450.00.

TELEVISION setai po $275.00 ir aukščiau.

Elektrikiniai dulkių valytuvai, Elektrikiniai šaldytuvai, skalbiamos mašinos, elektrikiniai pečiai, aliejiniai pečiai, gasiniai pečiai, rašomos mašinėlės.

Krautuvė atdara kožną dieną ir vakarais: Pirmadienį, ketvirtadienį ir šeštadienį iki 9 val. vak. Budriko leidžiamos Radio valandos kas sekmadienį iš WCFL, 1000 kil. radio stoties 9:30 val. vak., o ketvirtadienio vakare iš WHFC, 1450 kil. 7 val. vakaro.

Jos. F. Budrik, Inc.
3241 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill.
Tel. CALUMET 7237

NELAUKITE—
RYTOJ GALI BUTI PERVĖLU!
Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parupintų jums polisą per musų kompaniją. Nelaimei ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.
"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"
O'MALLEY & McKAY, Inc.
222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1548-54
Telefonas CENTRAL 5208
GENERALIAI AGENTAI ŠIŲ KOMPANIJŲ:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE AND MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY

MARLBOROUGH'O
ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS
— IR —
LIETUVIŠKAI-ANGLIŠKAS
ŽODYNAS
Paruošė
KUN. H. H. PEWTRESS, B. A., B. D.
IR KUN. T. GERIKAS.
I DALIS—ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKA
II DALIS—LIETUVIŠKAI-ANGLIŠKA
Neseniai atspausdintas DIDŽIOJOJE BRITANIJOJE.
Šis žodynas turi 333 puslapius
Gražiuose kietuose apdaruose. Pagalba šio moderniško žodyno lengva pramokti anglų kalbą.
KAINA (su prisiuntimu) $6.00
SIŲSKITE MONEY ORDERĮ.
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO "KELEIVIS"
AR ŽINOTE, kodel vieni ji giria, kiti keikia, bet visi mėgsta ji skaityti?
Net kunigai pasislėpę ji studijuoja, nors savo parapijonims draudžia ji į rankas paimti.
"KELEIVĮ" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.
Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.
Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinimų, grazių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.
Kainuoja tik $3.00 metams.
Adresas toks:
"KELEIVIS"
636 Broadway
BOSTON, MASS.

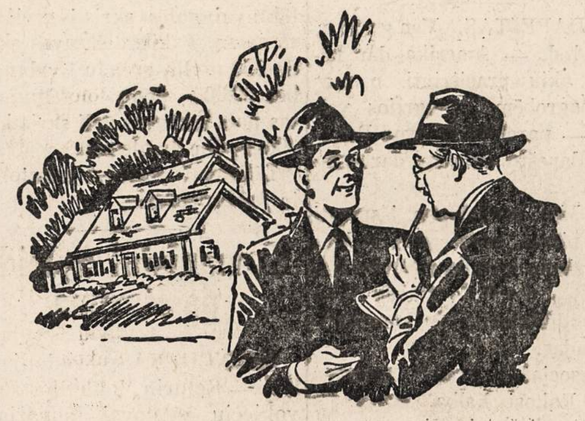

- JEIGU NORITE PASKOLOS ANT NAMO
- JEIGU NORITE PASIDĖTI TAUPINIMUI
- JEIGU NORITE GAUTI 3% — KREIPKITĖS Į

UNIVERSAL
Savings and Loan Association
1739 So. Halsted St. Tel. HAYmarket 3317
Jusų indelių saugumui apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.
Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro, šeštadieniais nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

RED—ITCHY—SCALY
ECZEMA
Effective Home Treatment Promptly Relieves Torture!
First applications of wonderful soothing medicated Zemo—a doctor's formula—promptly relieve the intense itching soreness and start *at once* to help heal the red, scaly skin. Amazingly successful for over 30 years! First trial of marvelous clean, stainless *liquid* Zemo convinces! All drug stores. Only 35¢.
ZEMO

ŠKUBĖKIM PAGELBĖTI VARGSTANTIEMS!

12,000 vaikų, keli tūkstančiai negalinčių dirbti senelių ir paliegusių, 2,000 studentų tremtyje yra sudėję visas savo viltis į Amerikos lietuvius. Kas juos supras, kas jų šauksmą išgirs, kas jiems pagalbos ranką išties, jei ne artimiausieji?

Kas gi yra artimesni lietuviams tremtiniams Europoje, jei ne jų sesers ir broliai lietuviai amerikiečiai?

Visi, kurie atjaučia lietuvių tremtinių skurdą, baisų vargą ir nuolatinį pavojų bado, šalčio ir baimės, yra kviečiami visu pajėgumu stoti Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo Vajaus talkon. Dabar, šiandien atlikime kiekvienas savo artimo meilės pareigą. Duokime savo piniginę auką per savo vietinius BALF skyrius ar įstaigas, arba siųskime tiesiog BALF centrui.

Naujausios žinios iš BALF vajaus fronto yra džiuginančios. Yra vietų, kur Vajaus kvota jau užbaigta su kaupu. Tokie pirmieji miestai, kur veikia veiklūs BALF skyriai yra Providence, R. I. ir Great Neck, N. Y. Bet jie nenutraukė savo veiklos — pašalpos darbas tęsiamas ir toliau.

Maryland valstija visai arti savo kvotos užbaigos, kuri, tikimasi, bus atsiekta birželio 14 d., kai įvyks Baltimorėje viešа rinkliava.

Connecticut aukų sumos smarkiai paaugo gegužės pradžioje. Gegužės 2 ir 3 d. New Britaine, o gegužės 3 d. Hartforde įvyko viešos rinkliavos. Gegužės 17 d. milžiniška rinkliava bus Waterburyje.

Illinois valstijos viešas vajaus atidarymas įvyko gegužės 11 d. Chicagoje Dariaus-Girėno salėje. Pradžia labai įspūdinga; tad ir vajaus pasisekimas užtikrintas.

Massachusetts valstijoje vajaus vedimas gerokai pasistūmėjo į priekį, ypač Worcesteryje, Brocktone, Norwoode, Cambrige.

New Jersey valst. daug gyvumo rodo naujai įsisteigęs BALF skyrius Lindene, kur gegužės 18 d. bus viešas BALF naudai parengimas. Newarko BALF skyriaus rengiama pramoga bus gegužės 31 d.

New Yorko valstijoje šiuo metu didžiausias judėjimas yra Rochestery, kur gegužės 2 d. susidarė specialus vajaus komitetas. Rochestery lietuvių šalpos vajus bus vedamas dvi savaites — nuo birželio 8 d. iki 22 d. Talkon įtraukti įžymūs lietuvių draugai kitataučiai. Neatsilieka ir Amsterdam su Schenestady, kur gegužės 30 d. bus rodomi Br. Motuzų-Belecкų paveikslai. New Yorko miesto komitetas gegužės 30 ir 31 d. Maspethe, Klasčiaus parke ir salėje, turės savo dvi dideles pramogas.

Michigan valst. daugiausia sielojamasi Detroito ir Grand Rapids miestuose.

Pennsylvanijoje šiomis dienomis daugiausia judėjimo Pittsburghe, kur darbštus vajaus komitetas galutinai susiorganizavo ir pradėjo darbą.

AUKOS PLAUKIA

Čia pažymėsime dalį stambesnių aukų, kurias BALF centrui atsiuntė atskiri asmens ir draugijos:

J. E. vyskupas Francis P. Keogh, Providence, R. I. — 1,000 dol.; Marijona Domeikienė, Rockford, Ill. — 100 dol.; kun. Ignas Boreišis, Detroit, Mich. — 100 dol.; BALF 34 skyrius, Maltimore, Md. — 6,000 dol.; Šv. Juozapo lietuvių par., Scranton, Pa. — 4,500 dol.; BALF 20 sk., Great Neck, N. Y. — $1,320.48; Lietuvių Piliečių Klubas, Worcester, Mass. — 500 dol.; Luzerne ir Lackawanna apylinkių lietuvių parapijos (Pennsylvanijoj) — 1,500 dol.; Šv. Kazimiero lietuvių par., Worcester, Mass. — 710 dol.; Šv. Kazimiero lietuvių par., Providence, R. I. — 600 dol.; Lietuvai Remti Draugijos 1 sk., Worcester, Mass.— 100 dol.; BALF 5 skyrius, Chicago, Ill. — 270 dol. 10c; Lietuvių Katalikų Draugijų Sąryšys, Dayton, Ohio — 100 dol.; Šv. Roko lietuvių par., Brockton, Mass. — $273.30; BALF 118 sk., Sheboygan, Mich. — 250 dol.; BALF 53 sk., Manchester, N. H. — 184 dol.; Lietuvių Politinis Klubas, Kearny, N. J. — 100 dol.; BALF 7 sk., Kearny, N. J. — $529.34.

Šv. Antano lietutvių parap., Detroit, Mich. — $210.55; Lietuvių organizacijų centras, Detroit, Mich. — 100 dolerių; BALF 35 sk., Newark, N. J. — 324 dol.; Šv. Kazimiero lietuvių par., E. Vandergrift — $183.50; BALF 97 sk., Thompsonville, Conn. — 400 dol.; BALF 96 sk., Westfield, Mass. 250 dol.; BALF 2 sk., Waterbury, Conn. — 338 dol.; Lietuvai Vaduoti Sąjunga, Waterbury, Conn. — $306.50; BALF 13 sk., Los Angeles, Cal. — $236.20; Aušros Vartų par., Chester, Pa. — 120 dol.; Vytauto Lietuvių Pašalpos Klubas, Chester, Pa. — 100 dol.; Alliance of Catholic Women, Philadelphia — 100 dol.; Am. Legiono Gudyno posto moterų skyrius, Rochester, N. Y. — $108.55; BALF 103 sk. ir Gyvojo Rožančiaus Draugijos sk., Kenosha, Wis. — 278 dolerius; BALF 6 sk., Chicago, Ill. — 100 dol.; Šv. Petro ir Povilo Draugija, Bayonne, N. J. — 100 dol.; Lietuvių Amerikiečių Klubas, Bayonne — 100 dol.; Quigley kunigų seminarija, Chicago, Ill. — 100 dol.

Šv. Pranciškaus par., Minersville, Pa. — 277 dol.; BALF 38 sk., Cleveland, Ohio — 150 dol.; BALF 76 sk., Detroit, Mich. — 600 dol.; BALF 86 sk., Paterson, N. J. — 618 dol.; Šv. Andriejaus lietuvių par., New Britain, Conn. — 200 dol.; Lietuvai Remti Draugija, New Britain, Conn. — 100 dolerių; BALF 106 sk., Albany, N. Y.— 175 dol.; BALF 57 sk., Chicago — $620.50; Šv. Antano lietuvių par., Omaha, Nebr. — $269.52; BALF 78 sk., Ansonia, Conn.— 150 dol.; Lietuvių Katalikų Federacijos skyr., Lawrence, Mass. — 200 dol.

Philadelphijos lietuvių Vasario 16 minėjimo aukos — $2,131.16; BALF sk., Hartford, Conn. — 700 dol.; BALF 39 sk., Miami, Fla. — $237.33; Švč. Panelės P. M. Gimimo par., Chicago — $305.62; Šv. Petro ir Povilo par., Chicago— 350 dol. ir t. t.

Visi aukojusieji yra sektinas pavyzdys visiems lietuvių tremtinių prieteliams. Visi asmens ir draugijos prašomi didžiojon talkon pagelbėti lietuviams tremtiniams. Siųskime savo paramą tuojau, šiandien.

United Lithuanian Relief Fund of America
105 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

ZELVIS & SON
GENERAL BUILDING CONTRACTORS
Statom naujus namus ir taisom senus. Štoram frontus, mūrų, cemento ir karpenderio darbus. Taisom stogus ir apkalam saidingais. Apkainuojam ugnies nuostolius. Darbas garantuotas.
5744 So. Union Ave.
Ofiso Tel. ENGLEWOOD 0036
(Šaukite vakarais į namus)
NORMAL 0060

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis jei jūs galite to išvengti. Pabandykit **BOROCYL OINTMENT.** Jos pagelbėjo daugeliui žmonių. **BOROCYL OINTMENT** pašalina skausmus, niežiejimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamos nuo eczema, nudegimų ir kitų odos ligų. **Kaina $1.50,** siųskit Money Orderį arba nuvykit į
BOROCYL CO., 1241 N. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

KRAFT CHEESE SPREADS
● It's a tantalizing blend of cheddar and hickory smoke flavors — this Smo-kay, the *newest* of the 8 famous Kraft Cheese Spreads. Keep an *assortment* of these handy, delicious Kraft Spreads ready for snacks and sandwiches.

NAUJIENOS-ACME Telephoto

George Collum ir Beulah Overell, kurie yra kaltinami Overell tėvų nužudymu, juokiasi teismo kambaryje, kur yra jų byla nagrinėjama.

IŠ VOKIETIJOS

LIETUVIŲ TAUTINĖS MARTIROLOGIJOS REIKALU

Su didžiausiu susidomėjimu atatinkamas organas.

sekame prabėgusių šimtmečių metraščių užfiksuotus faktus, kurie vienokiu ar kitokiu būdu liečia mūsų praeitį, kovas už būvį, už tautinę egzistenciją ir valstybę. Šiandien, kai mūsų tautos gyvenime vyksta dar iki šiol istorijai nežinomi eksterminacijos aktai: tremtis, kalėjimai, atėmimas pilietinės laisvės ir žudymai, — mums atrodo, jie taip ir liks neišdildomi tautos atmintyje, kaip nepagydoma žaizda. O tačiau jau dabar mums nelengva ne tik patiems sau susumuotais faktais pavaduoti, bet juo labiau kitiems parodyti, kokių skaudžių pėdsakų yra palikusi viena iš žiauriausių 1941-44 metų vokiečių okupacija Lietuvoje. Ji paženklinta kietai kovojusio lietuvio kraujo, skausmo ir ašarų ženklais, masiniais žudymais, kankinimais ir ištrėmimais. Šitai mes, tiesa, žinome. Bet kaip tai parodyti? Dėl to, kaip pergyventos epochos liūdininkai, mes būsime atsakomingi prieš ateities kartas už dokumentacijos neperdavimą ateities istorikui ir dabarties tautos kovotojui, kaip vieną didžiausių ginklų. Šitom žiniom surinkti buvo reikalingas

Tai šiandien iš dalies turima. Vokietijoje veikianti Lietuvos Antinacinės Rezistencijos buv. Politinių Kalinių Sąjunga yra suorganizavusi Lietuvių Tautinės Martirologijos skyrių. Iki šiandien čia yra suplaukę keliolika šimtų įvairiausių pranešimų bei dokumentų apie nacių žudymus ramių Lietuvos gyventojų kalėjimuose, bei koncentracijos stovyklose. Vardiniai nužudytųjų sąrašai su patikrintomis nužudymų aplinkybėmis ir kai kurie statistikos duomenys artimiausiu laiku bus paskelbti spaudoje, o papildžius, numatoma išleisti atskiru leidiniu.

Radangi jau kurios turimų žinių dar nėra pilnos ir galutinos, dėlto kreipiamasi į visą lietuviškąją visuomenę Vokietijoje ir už jos ribų, ypač buvusius kalintus politinius kalinius ir visus kitus asmenis, turinčius konkrečių žinių apie nužudytus pavienius asmenis Vokietijoje ar Lietuvoje, o taip pat žinančius apie Lietuvos okupacijos meto kalėjimų padėtį bei gestapo darbus. Eventualių nepatogumų atveju prašoma prisiųsti tik adresą asmens, galinčio minėtąsias žinias suteikti. Svarbesni dokumentai, liečią ištremtus arba nužudytus asmenis, o taip pat laiškai bei fotografijos, painformavus mus apie tai, gali būti vietoje foto kopijų būdu nurašomi.

Dėkodami visiems už ligšiolinį bendradarbiavimą, kviečiame ir naujus talkos darbininkus.

Visą medžiagą prašoma adresuoti žemiau pasirašiusiojo vardu: (22c) Oberkassel bei Bonn, Magdalenenstr. 8.

Jonas Rimšauskas
Lietuvių Tautinės Martirologijos Skyriaus Vedėjas

PAIEŠKOJIMAI

Paieškau Jono Sercikos, tarnavusio U. S. armijoje ir 1945 m. buvusio Europoje, Austrijoj,Salsburgo mieste.

Ieško Valerija Rakauskaitė, tuo metu gyvenusi Salsburge, Lietuvių stovykloje. Dabartinis mano adresas: Neuffen-Bauhofstr. 4, Kreis Nurtingen (Wurdt) (14a), Germany.

* * *

Ieškau savo giminių: Gribų, Svilų, Rapševičių ir kitų, kilusių iš Panevėžio apskr. Taipogi norėčiau susirašinėti su Amerikos lietuviais, lietuvaitėmis. Esu 23 metų amž.

Mano adresas: Petras Petrutis, D. P. Camp 660, Neuffen Kr. Nurtingen, U. S. Zone, Germany.

* * *

Ieškomi šie asmenys:

1. Marija Galaunaitė-Karpavičienė.
2. Irena Zablauskaitė
3. Juozas Pakarklis

Mano adresas:
Ludvig Camp Dillingen A/D
Germany Bavaria
U. S. Zone

LOUAN
OPTOMETRISTAS
1900 So. Halsted Street
Kampas 19th Street
SKELBIA ATIDARYMĄ OPTOMETRIJOS OFISO
Egzaminuojamos Akys — Akiniai Pritaikomi
Pataisome Sudaužytus Akinius.
DR. W. E. HUJAR, Vyriausias Optometristas

"Dabar trumpas pranešimas nuo mūsų parankininko"

10 Pilnų Stiklų Tikro Bačkinio Alaus...

Šiame DIDELIAME Pusės Galiono Butelyje!

Jis tiesiai ateina pas jus iš bravaro sklepo, su visu originaliu bravaro skoniu ir kvapsniu—gardžiausias bačkinis alus kokį esate ragavę — gatavas padavimui jūsų namuose. Įsigykite butelį nuo savo dylerio šiandien!

FOX DE LUXE
***Extra Pale* Beer**
PASKANINTAS SU IMPORTUOTAIS ČEKIŠKAIS APYNIAIS

Peter Fox Brewing Co., Chicago

gaunamas reguliariuose 12 unc. buteliuose; 12 unc. stiklinėse; pilnai 32 unc. kvortose; ir ½ galiono bačkinio alaus buteliuose.

KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
DANGIŠKA ŠVIESA
LIETUVIŲ KRIKŠČIONIŲ RADIJOS VALANDA
10:15 vakaro W. G. E. S. (1390 kc.) Jus kviečia pasiklausyti Lietuvių Misijos Draugija.

KELIAS Į DANGŲ

"Kaipgi galime žinoti kelią?" klausė Tomas. "Mes nežinome kur Tu eini."

"Aš esu kelias," atsakė Jėzus. "Ne vienas neateina pas Tėvą kaip tik per mane." (Jono 14:6)

Bet žmonės taip nenori tikėti. Jie atmeta tą vieninteli kelią pas Dievą ir patys stengiasi pagaminti savo kelią.

Yra šeši keliai, kuriuos žmonės šiandien priima ir vartoja. Bet yra tiktai vienas tikrasis kelias.

1. Bažnyčia. Milijonai tiki, kad bažnyčia gali juos išganyti. Jie prisirašo prie bažnyčios, aukoja pinigų, ir daugiau nesurūpina apie išganymą.

Norėčiau žinoti kodėl Kristus nieko nepasakė apie bažnyčią, jei bažnyčia turi jėgos išganyti žmogų? Jis turėjo taip padaryti. Ir Jis būtų taip pasakęs, jei iš tikrųjų bažnyčia galėtų išganyti. Jėzus buvo teisingas!

Ne, drauge, nėra nė vienos bažnyčios, nė religijos, nė kunigo arba pamokslininko, nė bažnyčios sakramento arba teisės, kurie galėtų išganyti tavo sielą. Bažnyčia negali išganyti. Tas nėra jos darbas.

2. Dorybė. "Būk geras, pasielgk su savo kaimynais taip kaip tu norėtumei, kad jie paselgtų su tavimi, nepildyk blogų darbų, laikyk visų dešimtą įsakymą ir Kristaus pamokinimų, gyvenk geriausiai kaip yra galima, ir viskas bus gerai!"

Tokių atsakymų girdime nuo žmonių šiandien. Žmogus pats nori būti savo Išganytoju.

Dėl ko Jėzus taip nemokino? Jis turėjo taip padaryti. Ir jei Jis buvo teisingas, Jis būtų taip padaręs. Bet ar Jėzus yra teisingas? Aišku, kad buvo! Ir Dievo Žodis niekur nesako, kad Jėzus būtų pasakęs Tomui, kad dorybė jį galėtų išganyti.

O ne, drauge! Kada aš būsiu danguje aš žiūrėsiu į Jėzų Kristų ir sakysiu: "Aš esu čionais vien dėl to, kad Jėzus numirė ant kryžiaus už mano nuodėmes. Aš buvau nusidėjėlis, bet Jis mane išganė!" Aš duosiu Jam visą garbę, nes visi mano darbai yra kaip nešvarūs daiktai Dievo akivaizdoje.

(bus daugiau)

(Apmokėta LMD lėšomis)

Evangelikų pamaldos yra nuolaikomos kiekvieną sekmadienį 3 val. po pietų, 816 W. 31st St., Chicago. Kviečiame visus atsilankyti. Įžanga laisva. — Lietuvių Misijos Draugija. LIETUVIŲ MISIJOS DRAUGIJA, P. O. Box 488, Chicago 90, Ill.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITWINU
A P I E JŪSŲ INSULIACIJOS PROBLEBAS.—DABAR Y R A LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI

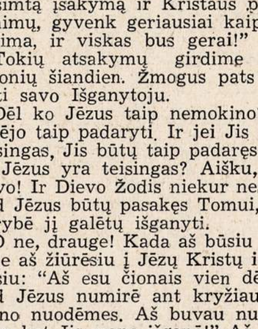

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolų.
LIETUVIAI SALESMENAI
CARR MOODY LUMBER CO.
STANLEY LITWINAS, Manager.
3039 So. Halsted St.
Tel. VICTORY 1272

SAVAITRAŠTIS
"ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS"
U. S. A. metams kainuoja
Du doleriai
Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesioginiai, adresuojant:
"A. L. Balsas"
Casilla de Correo 303.
Buenos Aires, Argentina

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telephone CANal 8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:

$6.00 per year in Canada
$6.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
1c per copy.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:

Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoj per išsiuntinėtojus:

Viena kopija	4c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj,

Metams	$6.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsieniuose:

Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telefonas Canal 8500

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Reichstago Gaisro Bylos Didvyris

Prieš keturioliką metų visame pasaulyje pagarsėjo Bulgarijos komunistas Georgi Demitrov. Jį suėmė Vokietijos nacių valdžia ir apkaltino, kad jisai dalyvavęs komunistų "konspiracijoje prieš respubliką" ir reichstago (Vokietijos parlamento) padegime. Dimitrovą ir kelis kitus tuo pačiu laiku suimtus asmenis teisė Vyriausias Tribunolas.

Tik vienas apkaltintųjų, holandas Van Lubbe, buvo rastas kaltu. Dimitrovas išsiteisino. Jisai neturėjo nieko bendro su reichstago gaisru ir teisme lengvai galėjo įrodyti savo nekaltybę. Bulgaras drąsiai gynėsi, ir komunistų propagandos mašina jį taip išreklamavo, kad jisai pasidarė didelis herojus publikos akyse. Hitlerio valdžia jį paleido ir net nedeportavo jo į Bulgariją, kur jam gręsė kartuvės.

Naciai sutiko leisti Dimitrovui išvažiuoti į Rusiją. Kai tik jisai išėjo iš teismo salės, jį tuojau paėmė sovietų lėktuvas ir nugabeno į Maskvą. Stalinas paskyrė reichstago gaisro bylos didvyrį Kominterno generaliniu sekretorium.

Kominternas jau seniai yra "uždarytas," bet Georgi Dimitrov nepaliko be darbo. Jisai šiandien yra galva Bulgarijos valdžios, kurią "globoja" sovietų Rusija.

Vakar buvo pranešta, kad Dimitrovo valdžia suėmė Bulgarijos valstiečių vadą, Nikola Petkov, kaltindama jį darant "sąmokslą prieš valdžią." Petkov, kuris yra valstiečių partijos sekretorius ir aštriausias Dimitrovo valdžios kritikas, yra kaltinamas tuo, kad jisai norėjęs panaudoti kariuomenę slaptai suplanuotam perversmui. Opozicija Bulgarijoje ligšiol dar turėjo šiek-tiek laisvės.

Bulgarijoje vyksta tas pat, kas prieš keletą dienų atsitiko Vengrijoje: komunistų priešai areštuojami arba šalinami iš valdžios ir visą galią grobia į savo rankas ištikimi Stalino tarnai.

Perversmą daro komunistai su Maskvos pagalba, bet yra kaltinami sąmokslo darymu komunistų priešai.

Tai yra tokia pat taktika, kokią 1933 metais pavartojo Hitlerio bendradarbiai, Goeringas ir Goebbels. Ir toks pat tikslas.

Jie norėjo sunaikinti opoziciją ir įsteigti neribotą Hitlerio diktatūrą. Tam reikėjo priekabės. Priekabę jie surado, padegdami Vokietijos parlamento rūmus — ir suversdami kaltę savo priešams. Reichstago gaisras turėjo būti **"revoliucinio sąmokslo"** įrodymas. Jiems tai laikinai pavyko.

Hitlerininkų išmėgintą metodą dabar vartoja sovietų okupuotose šalyse komunistai, jų skaičiuje ir pats Georgi Dimitrov, kuriam teko gintis nuo melagingų kaltinimų reichstago gaisro byloje. Išgelbėjęs savo gyvastį, jisai šiandien kėsinasi kitus sunaikinti tokiu pat hitlerišku būdu.

Dimitrov yra tiktai įrankis, kaip kad buvo Goeringas ir Goebbelsas. Jie tarnavo Hitleriui, jisai tarnauja Stalinui. Vengrijoje Stalinui tarnauja Matyas Rakosi, Rumunijoje — Petru Groza.

Jie siekia to paties, ko pirmiau siekė naciai. Kada nacių fiureris, su reichstago gaisro pagalba, pasidarė Vokietijos diktatorius, jisai stengėsi pavergti vieną po kito savo kaimynus, o paskui užsimojo uždėti savo leteną visai Europai. Hitlerizmui žlugus, tuo pačiu keliu eina stalinizmas.

Klausimas, ar jam pasiseks geriau? Ar Georgi Dimitrov nesusilauks tokio pat galo, kaip Goeringas?

Reikia Paremti Bilių HR 2910

Vakar mums pranešė, kad vieši klausymai ("hearings") atstovų buto komitete, Washingtone, gali pasibaigti **birželio 13 d.** Laiko yra nedaug, o pasipriešinimas biliui stiprus.

Biliui priešinasi labiausia Amerikos Legiono viršininkai. Jie iš viso nenori, kad "foreineriai" būtų įleidžiami į Jungtines Valstybes. Prie to jie kelia triukšmą, kad karo veteranams trūkstą gyvenamųjų namų, o čia atvyksią žmonės iš svetimų šalių ir kamšatis pasidarysianti dar didesnė.

Argumentai nerimti, nes šimtui tūkstančių žmonių per metus, kuriuos tas bilius siūlo įsileisti į USA, visuomet atsiras vietos šioje šalyje. Bet prieš tą opoziciją reikia kovoti. Kol ne vėlu, reikia siųsti laiškus ir telegramas kongreso nariams, raginant juos remti bilių HR 2910.

APŽVALGA

NEMATO VILTIES LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBEI

Tautininkų garbintojas, Vytautas Širvydas, rašo "Am. Lietuvyje", kad nepriklausoma Lietuva buvo tik laikinų aplinkybių padaras. Dabar tos aplinkybės pasikeitė, kada sovietų imperija sustiprėjo ir pasidarė agresinga, ir to pasėkoje Lietuva vėl pateko svetimon valdžion. Širvydas nemato progos nepriklausomai Lietuvai greitu laiku atsikurti.

Tai ne pirmas kartas p. Širvydui kalbėti prieš Lietuvos nepriklausomybę. Keli metai atgal jisai prisispyręs įtikinėjo Amerikos lietuvių visuomenę, kad Lietuvai esą geriausia **"federuotis su Rusija"**. Jisai, mat, netiki, kad maža tauta iš viso gali savarankiškai gyventi ir tvarkytis. Anąmet jisai klausė, kam Lietuvai dėtis su tokiomis silpnomis tautomis, kaip latviai ir estai; ar nebūtų saugiau ir geriau susidėti su milžiniška Rusija.

Dabar jisai eina dar toliau ir sako, kad lietuviams nė prasmės nesą skirtis nuo didelės valstybės. Girdi:

> "Pavyzdžiui, niekas Amerikos lietuvių niekados negalvojo ir neagitavo, laisvės, demokratybės ir tautybės idealais atsirėmęs, suorganizuoti lietuvišką respubliką, sakysime, New Yorke ar Illinois, ir atsiskirti nuo federalės Amerikos valstybių sąjungos."

Širvydo nuomone, Lietuvos žmonės ir nenorėtų skirtis nuo Rusijos, jeigu Rusijoje paimtų viršų laisvės idealai. Jisai pranašauja:

> "Labai gali nutikti, kad (kaip) rusų imperijos susilpnėjimas ir biauri bolševizmo pradžia stiprino pasirįžimą kurti nepriklausomą Lietuvą, taip Sovietų Sąjungos stiprėjimas ir išsivystymas į Amerikai artimesnį ir žmoniškesnį gyvenimą, sugrąžins lietuvius į 1905-1914 metų nuotaiką. Tos nuotaikos pagrindas buvo ne atsiskyrimas nuo rusų valstybės, bet įgijimas piliečio ir tautinių teisių... Stipri Rusija jų nemano paleisti."

Rusija nemano paleisti, o lietuvių tauta nenorėsianti nuo jos skirtis, kai ji (Rusija) pasidarysianti panašesnė į Ameriką.

Galutina Širvydo išvada tokia:

> "Istorija, rodos, nesiūlo kitą greitą rusų imperijos susilpnėjimą, kuris pateisintų viltį, nepriklausomą Lietuvą greitu laiku atkurti."

Apie kokią tačiau "istoriją" jisai čia kalba? Jeigu apie istoriją paskutinių kelių dešimčių metų, tai faktai rodo, kad per tą laiką su rusų imperija dėjosi visokie dalykai: ji pergyveno tris revoliucijas, baisų pilietinį karą — ir vienu laiku (1919-21 m.) buvo beveik sugriuvusi; paskui ji ėmė atsigriebti, bet turėjo dvi pasibaisėtinas bado katastrofas; po to ji susidėjo su hitleriška Vokietija, stengdamasi atgauti prarastas žemes, bet Hitleris Rusiją užpuolė ir kone sunaikino,— tik Britanija ir Jungtinės Valstybės ją išgelbėjo nuo pražuties. Dabar Rusija vėl plečia savo imperijos ribas, tuo tarpu kai jos viduje siaučia neapsakomas vargas, teroras ir priespauda.

Ar šitie faktai rodo, kad sovietų imperija greitų laiku negali susilpnėti?

Širvydas mato tiktai Rusijos "stiprumo" faktus, o į kitus faktus užmerkia akis, kad galėtų įrodyti savo tezę, jogei Lietuvai nesą vilties atgauti laisvę. Nes jisai į mažos taautos savarankiškumą **netiki**, — nežiūrint to, kad mažų nepriklausomų tautų yra pasaulyje daug daugiau, negu didelių imperijų.

Istorijos kraipymas

Su istorija Vyt. Širvydas iš viso mėgsta elgtis gana "laisvai".

Pasakodamas apie Pirmojo Pasaulio Karo metus, kada Amerikos lietuviai sukruto gelbėti Lietuvą, jisai rašo, kad katalikų seimas Chcagoje (1914 m. rugsėjo 21-22 d.) "nutarė reikalauti Lietuvai kuoplačiausios autonomijos"; to reikalavo draugijų konferencijos New Yorke ir Philadelphijoje. Toliau sako:

> "N. Y-ke įvykęs, ir socialistų netaktingai valdytas seimas, už autonomiją tik todėl rezoliucijos neišnešė, kad ji buvo šliupo ir tautininkų įnešta. Socialistai nei negalvojo skirtis nuo Rusijos, tik norėjo caro valdžią pakeisti socialistine."

Čia kas žodis, tai netiesa.

Viena, Visuotinas Amerikos Lietuvių Seimas Brooklyne (N. Y.) (1914 m. spalio 1 d.) **vienbalsiai priėmė rezoliuciją, reikalaujančią suteikti Lietuvai teisę nuspręsti savo likimą.** Prieš rezoliuciją nebuvo nė vieno balso, bet Dr. J. Šliupas ir dalis "tautinnikų" nebalsavo už — dėlto, kad rezoliucija buvo **socialistų pasiūlyta.** Teisė Lietuvai apsispręsti reiškė teisę Lietuvos žmonėms pasisakyti už nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Antra netiesa Širvydo pasakojime yra ta, kad "socialistų valdytas seimas" New Yorke pasipriešino autonomijos reikalavimui, nes rezoliucija buvusi įnešta Šliupo. Visuotiname Seime Dr. Šliupas **tokios rezoliucijos nesiūlė.** Autonomijos rezoliucija buvo pasiūlyta ir priimta **atskirame tautininkų susirinkime,** kuris buvo sušauktas po to, kai seimas pasibaigė.

Pačiame seime Dr. Šliupas buvo pasiūlęs ilgoką raštą apie viso pasaulio sutvarkymą, apie Lietuv-Latviską Respubliką ir t.t. Seimas nutarė tą rezoliuciją perduoti komisijai iš 5 asmenų, pakviečiant į ją ir Dr. Šliupą. Bet jisai **atsisakė į ją eiti** ir atsisakė iš viso su komisija kalbėti, įsižeidęs tuo, kad jo pagamintą raštą seimas nesutiko priimti be diskusijų.

Apie Lietuvos autonomiją seime buvo kalbėta tiktai debatuose. Tautininkų kalbėtojai stojo už autonomiją, o socialistai sakė: "Kodėl tik autonomija? Kodėl ne pilna Lietuvos nepriklausomybė? Jeigu karas prasitęs ilgesnį laiką, rusų imperija gali subyrėti — **ir Lietuva gaus progą visiškai atsiskirti nuo Rusijos."** Todėl socialistai ragino seimą palikti patiems Lietuvos žmonėms spręsti savo krašto likimą, reikalaujant pripažinti jiems **apsisprendimo teisės,** kaipo atskirai nuo rusų tautai.

Šitų socialistų argumentų niekas negalėjo sukritikuoti nei tada, nei vėliau. Jų nusistatymo teisingumą patvirtino pats gyvenimas. Juk Lietuva kaip tik ir nutarė būti nepriklausoma, **ir 1918 m. vasario 16-os deklaracija pareiškė, kad lietuvių tauta, nutardama nutraukti valstybinius ryšius su Rusija, remiasi** TAUTINIO APSISPRENDIMO **principu,** t. y. tuo principu, kurį socialistai jau buvo iškėlę Brooklyno seime 1914 m.!

Šmeižia socialistus

Bet p. Širvydas rašo, kad "socialistai nei negalvojo skirtis nuo Rusijos, tik norėjo caro valdžią pakeisti socialistine". Čia yra ne tiktai **sąmoningas tiesos iškreipimas,** bet ir nesąmonė.

Amerikos lietuviai socialistai 1914 metais visai negalvojo apie tai, kad, nuvertus caro valdžią Rusijoje, tenai bus socialistinė valdžia. Visų socialistų įsitikinimas tada buvo, kad Rusija gali ir privalo virsti **demokratine respublika.** Ar tos respublikos valdžion pateks socialistai, ar kas kitas, buvo, žinoma, absurdas spėlioti, pirma negu respublika gimė.

Faktas yra, kad 1914 metais lietuviai socialistai aiškiai iškėlė **pilno lietuvių tautos suverenumo mintį,** ko nedrįso tada pasakyti nei viena kita srovė.

Kai dėl socialistų tariamo "netaktingumo" Brooklyno (N. Y.) seime, tai klausimas, ar nebuvo daug labiau netaktingi jų oponentai, kurie, turėdami tik apie trečdalį balsų seime, norėjo jam diktuoti? Socialistai pasiūlė rezoliuciją, kuri buvo **visiems priimtina.** Sudarant Lietuvos Šelpimo Fondą iš 15 narių, socialistai davė opozicijai tiek pat vietų (7), kiek ir sau, o į iždininkus pasiūlė **nepartinį** (vaistininką Šidlauską iš So. Bostono). Tačiau Dr. Šliupas ir jo šalininkai kėlė triukšmą, grąsino ir, pagaliau, atsimetė nuo bendrojo fondo, ir įsteigė savo "Autonomijos Fondą" (kurį vėliau reikėjo perkrikštyti į "Nepriklausomybės Fondą").

Vyt. Širvydas rašo dar apie Peterburgo lietuvių seimą ir vėl bando įkąsti socialistams, sakydamas, kad "socialistai ir liaudininkai norėjo pasilikti socialistinėje Rusijoje", o ne atsiskirti nuo jos, kaip reikalavo katalikai ir tautininkai, "rusų revoliucijos baisumų pabūgę". Tai seniai nudėvėta pasaka. Joks bešališkas žmogus šiandien neabejoja, kad abi grupės Peterburgo seime stojo už Lietuvos nepriklausomybę, tik klausimas ėjo, **kuriuo keliu šitą tikslą pasiekti.** Socialdemokratai ir val. liaudininkai manė, kad **Lietuvos žmonės, gyvenantieji Lietuvoje, turi kalbėti tautos vardu, reikalaudami nepriklausomybės, o ne tremtiniai, atsitiktinai atsidūrę Rusijos sostinėje.** Tai buvo demokratiškesnė taktika, negu tų, kurie norėjo paskelbti Lietuvos nepriklausomybę, nelaukiant, ką pasakys pati Lietuva.

Jeigu nebūtų buvę bereikalingo pasikarščiavimo ir užsispyrimo, tie taktikos skirtumai srovių nuomonėse būtų buvę išlyginti, tinkamu būdu suredaguojant bendrą rezoliuciją. Šiandien tai aišku kiekvienam. Bet p. Širvydas dar ir dabar neiškenčia nekėlęs tų senų ginčų. Jisai būtinai nori parodyti, kad socialistai esą lietuvių tautos laisvės priešai, — nors visi žino gerai, **kad Lietuvos socialistai, o ne kas kitas, pirmutiniai įdėjo į savo programą Lietuvos nepriklausomybės reikalavimą.**

Ir juokingas dalykas. Melagingai prikaišiodamas socialistams nenorėjimą skirtis su Rusija, jisai pats kartoja bolševikų argumentus, kad Lietuvai nesą vilties ir prasmės atgauti nepriklausomybę!

SMULKIOS ŽINIOS IŠ VISUR

Peron padeda Paragvajaus diktatoriui

RIO DE ŽANEIRO, Brazilija, birž. 4 d. — Paragvajaus sukilėlių užsienio ministeris paskelbė, kad Perono valdžia teikia pagalbą Paragvajaus diktatoriui Morinigo.

Nelaisvėn paimti kariai ir rastos granatos rodo, kad Morinigo gauna ginklų ir karo medžiagos iš Argentinos.

Brazilijos darbo ministeris važinėjo pasienin ir tarėsi su sukilusių Paragvajaus liberalų valdžios atstovais.

—Prancūzų valdžia atšaukė ambasadorių iš Kairo.

MŪSŲ "NAUJIENOS", tai MŪSŲ GYVENIMO VEIDRODIS

ADVOKATO BAGOČIAUS PASTANGOS TREMTINIAMS GELBĖTI

VIENAS ŽMOGUS STENGIASI ATIDARYTI DURIS TŪKSTANČIAMS LIETUVIŲ

Vienas vyras ne talka, sako lietuviai. Bet šis priežodis ne visuomet teisingas. Tai priklauso nuo vyro, nuo jo energijos ir pasiryžimo. Jeigu paimsime advokato Fortunato J. Bagočiaus pastangas pagelbėti tremtiniams, tai pamatysime, kad jis vienas atlieka daugiau, negu ištisos lietuvių organizacijos, draugijos ir skaitlingi klubai.

Adv. Bagočius, turėdamas daug giminiečių ir pažįstamų išvietintųjų tarpe ir matydamas, kad nustatytų valdžios formalumų negalima įveikti, nutarė klabenti duris ten, kur reikia. Affidavitų ieškojimas ir kitokių dokumentų siunitnėjimas yra nelemtas darbas. Tai pastangos Atlantą išsemti šaukštu. Vienas kitas tremtinis galės pasinaudoti affidavitu, bet didelė dauguma Lietuvos tremtinių niekad negalės įvažiuoti į Jungtines Amerikos Valstybes. Įvažiavimo reikalą gali tiktai kongresas sutvarkyti, todėl Bagočius ir nutarė kreiptis ten, kur reikia.

Adv. F. J. Bagočius

Adv. Bagočius, patyręs, kad netrukus kongreso komitetai pradės svarstyti Stratton Bilių, tuojau pradėjo rašyti kongreso atstovams laiškus, keldamas aikštėn dabar veikiančių įstatymų beprasmiškumą ir labai žiaurias jų pasekmes.

Bagočiaus laiškas kongresmanams

Pirmiausia adv. Bagočius pasiuntė asmeniškus laiškus šiems kongreso nariams: Henry Cabot Lodge, Jr., Leverett Saltonstall, Joseph W. Martin, Richard B. Wigglesworth, Christian A. Herter, Charles L. Clifford, Angier L. Goodwin, George J. Bates, Edith Nourse Rogers, Charles R. Clason, John W. Heselton, John F. Kennedy, Thomas J. Lane, Harold D. Donohue ir Philip J. Philbin.

Kiekvienam iš jų Bagočius nurodė, kad jis pats turi septynis artimus giminaičius išvietintųjų tarpe, bet dabartiniai įstatymai neleidžia nei vieno atsigabenti į Ameriką. Jis pats galėtų visus juos užlaikyti, valstybė neturėtų dėl jų jokios bėdos. Be to, Bagočius nurodo, kad New England srityje yra tiek daug dirvonuojančios žemės, kurią atvykusieji galėtų derlingiausiomis farmomis paversti. Bet tie laukai dirvonuoja, o išvietintieji badauja ir skursta.

Be jau minėtų laiškų, adv. Bagočius išsiuntinėjo kitus laiškus žymesniems senatoriams, būtent: Arthur H. Vandenbergui, Arthur Capper, Wallace H. White, Jr., Alexander Willey, H. Alexander Smith, Bourke B. Hickenlooper, Tom Connally, Walter F. George, Robert F. Wagner, Elbert D. Thomas, Alben W. Barkley ir Carl A. Hatch.

Šiems įstatymų leidėjams Bagočius nurodo pasibaisėtiną išvietintųjų būklę. Jis sako, kad išvietintieji mielu noru grįžtų į gimtinį savo kraštą, jeigu jis nebutų bolševikų okupuotas. Primena, kad kiekvienam grįžusiam gresia ištrėmimas į Sibirą ir ilgi metai prievartos darbo, o tatai yra lygu mirčiai, nes gyvenimas bolševikų stovyklose yra pasibaisėtinas.

Bagočius nurodo įstatymų leidėjams, kad Amerikos ekonomija labai lengvai galėtų įjungti dar vieną milijoną imigrantų, tatai neatneštų jokių nuostolių pramonei ir nepakenktų krašto ūkiui. Atvirkščiai, atvažiavusieji būtų didelis įnašas į krašto gyvenimą. Jis pataria senatoriams pasižiūrėti į žmones, prieš kelis dešimtmečius atvažiavusius į Ameriką.

Jeigu senatoriai nenorėtų keisti dabartinių kvotų, tai Bagočius pataria leisti sunaudoti karo metu nesunaudotas kvotas. Kadangi Rusija pavergė Lietuvą, tai pataria įsileisti lietuvius rusų kvotos sąskaiton. Be to, Bagočius reikalauja panaikinti valstybės departamento reikalaunamus "affidavits of support," kurie visai bereikalingai vargina amerikiečius ir norinčius įvažiuoti.

Kongreso narių atsiliepimai

Odv. Bagočiaus pastangos neliko tyruose šaukiančiu balsu. Sen. Lodge pasižadėjo remti Stratton Bill. Sen. Leverett Saltonstall ir atstovai Harold D. Donohue bei Philip J. Philbin atidžiai perskaitė jo laiškus ir pasižadėjo remti tremtinių įvažiavimo reikalą. Atstovas Chistian A. Herter, kuris priklauso taisyklių komitetui, taip pat atsakė, kad jis kreips reikalingo dėmesio į HR 2910.

Į Bagočiaus balsą atsiliepė beveik kiekvienas kongreso atstovas, kuriam jis parašė. Kai kurie tremtinių įvažiavimo klausimu visai nesirūpino, bet Bagočiaus laiškai privertė atkreipti į tai dėmesį. Jie patys laiškuose tai sako.

John W. McCormick, demokratų partijos lyderis, parašė Bagočiui laišką, kuriame, be kitų dalykų, sako:

Aš visa širdimi remiu tokį žmoniška įstatymą (kalba eina apie HR 2910). Jeigu komitetas teigiamai nusistatys biliaus reikalu, tai aš noriai jį remsiu."

McCormack — ne eilinis kongresmanas. Praeitame kongrese jis buvo demokratų daugumos vadas, o dabar jis yra demokratų partijos "whip".

Frank Fellows, kuris pirmininkauja atstovų rumų subkomitetui, šiomis dienomis pradėjusiam klausinėti liūdininkus dėl HR 2910, štai ką atsakė adv. Bagočiui:

"Sutinku su dauguma minčių, Tamstos pasakytų apie žmones, kurie praeityj iš Pabalčio atvyko į šį kraštą ir, bendrai paėmus, tapo gerais piliečiais. Šių sumetimų vedina Maine valstijos įstatymus leidžianti įstaiga priėmė bilių, kuris mielai leidžia mūsų valstijoj apsigyventi žmonėms, jeigu jie atvyks į šį kraštą."

Fellows rašo, kad dabartinis projektas ne visus patenkina, bet bus vedama apklausinėjimai ir "be abejonės, kas nors naudingo iš to išeis."

Kaip matome, adv. Bagočius vienas atliko didelį ir naudingą darbą. Organizacijos ir pavieni asmenys galėtų jį pasekti ir rašyti kongreso atstovams laiškus, ragindami remti HR 2910.

Kiekvienas Amerikos lietuvis privalo turėti galvoje, kad reikia veikti dabar, be jokio atidėliojimo. Kongreso komitetas jau pradėjo "hearing", reikia komiteto nariams parodyti krašto gyventojų nusistatymą. Jeigu šį kartą kongresas nepraves įstatymo, leidžiančio tremtiniams įvažiuoti, tai daugelis mūsų brolių niekad Amerikon negalės atvažiuoti. Bagočius tai suprato, jis veikia be atidėliojimo. Parodykime šiame reikale tiek energijos, kiek jis parodė.

KORESPONDENCIJOS

IŠ SAULĖTOS FLORIDOS

Gembleriavimas tarpsta. — Laiškas nuo Michelsono. — Skundžiasi žuvautojai. — Aukštos kainos bananoms. — Geriau kalėjimas, negu bolševikiškas rojus. — Nauji piliečiai. — Daug patalpų krautuvėms. — Nupigo maisto produktai. — Teatrai. — Vaisių derlius. — Gabus jaunuolis. — Piknikas nekaip tepasisekė. — Atsisveikino ponai Stasiunai.

MIAMI, Fla. — Miami yra išgarsėjusi gembleriavimu. Žiemos metu suvažiuoja tūkstančiai žmonių, kurie visokiais būdais bando savo laimikį. Šimtai tūkstančių dolerių išleidžiama arklių lenktynėms. Kai kurie tuo savotišku "sportu" tiek yra užsikrėtę, jog diena iš dienos važiuoja į arklių lenktynes. Kartais jie dolerį kitą laimi, bet dažniausiai pralaimi.

Tačiau arklių lenktynės yra tik viena iš gembleriavimo sričių. Tas gembleriavimas yra legalus ir viešas. Tačiau yra daug kitos rūšies gembleriavimų, kurie įstatymiškai draudžiami. Vienok draudimo niekas nepaiso, nes miesto pareigūnai kažkaip pro pirštus į tai žiūri. Daromi savotiški tyrinėjimai, skelbiami tų tyrinėjimų daviniai, bet tai ir viskas. Rimtesnių žygių nėra daroma gembleriavimui sustabdyti.

Matyti, ne be priežasties taip yra. Kai kam, tur būt, gembleriavimas yra naudingas ir labai apsimoka...

* * *

Iš pp. Michelsonų gavome atviruką. Rašo, jog grįžę iš Floridos visai nekokį orą užtikę Bostone. Porą dienų dagi snaiguolės skraidžiusios po orą. Tačiau abu tiek užsigrūdę Floridoje begyvendami, jog lengvai pakelią ir nepalankų orą.

* * *

Bendrai imant, žuvautojai nusiskundžia, kad mažai žuvies tegalį pagauti. Kai kurie dagi tvirtina, jog daug žuvies išgaišę, todėl jos mažai ir tepagaunama.

Kiek čia tiesos, nesiimu spręsti. Tačiau laikraščiai gana dažnai įdeda paveikslus, iš kurių matyti, kad žuvies dar pakankamai yra, nes paveikslai vaizduoja laiminguosius žuvautojus su nemažais žuvies kiekiais.

* * *

Miami miesto pakraščiuose yra daug sandėlių, kur kalnai bananų suversti. Laikraščiuose pasirodo skelbimai, jog uosto sandėliuose bananų svaras parsiduoda po pusšešto cento. Tuo tarpu krautuvėse bananų svarui reikia mokėti 12½ centų ir daugiau.

Aiškinama, jog tokiomis pigiomis kainomis, kaip pusšešto cento svarui, bananos parsiduodančios tik New Osleans, Mobile ir kituose uostuose. Miami tokio uosto neturinti, užtai čia ir kainos esančios aukštos.

* * *

Prieš kiek laiko federaliame teisme buvo nagrinėjama Aleksandro M. Kalinino byla. Kalinamas jis buvo tuo, kad nelegaliai "zuikiu" iš Kubos atvyko į šią šalį.

Teisėjas John W. Holland rado Kalininą kaltą ir paskyrė jam bausmę, — sėdėti vienus metus kalėjime.

Už tą bausmę Kalinin pareiškė teisėjui dėkingumą. Esą, vieni metai kalėjimo tai niekis, bile tik jis nebus deportuotas į Rusiją, kur jis greičiausiai būtų likviduotas.

Kalinin buvo raudonarmietis. Jis pateko vokiečiams į nelaisvę. Jam pasisekė iš Europos pasprukti ir įsigauti į Kubą, iš kur jis slapta bandė į Ameriką įsigauti.

* * *

Prieš kiek laiko įvyko ceremonijos ryšyje su prisaikdinimu naujų piliečių. Tokių, kurie gavo pilietybės popieras, atsirado net 300. Naujiems piliečiams Daniel Iverson pasakė kalbą. Jis pažymėjo, kad naujieji piliečiai gali lengviau pastebėti kai kuriuos šio krašto trūkumus. Jų pareiga yra padėti tuos trūkumus pašalinti.

Pabrėžė jis taip pat ir tą skirtumą, kuris yra tarp Amerikos ir Rusijos. Amerikoje žodžio, susirinkimų ir spaudos laisvė nėra varžoma, tuo tarpu Rusijoje tik pusketvirto milijono komunistų naudojasi visokiomis privilegijomis, o kiti gyventojai jokios laisvės neturi.

* * *

Pernai, kaip sakoma, nė už pinigus nebuvo galima surasti tuščių patalpų krautuvei. Dabar tuščių krautuvių visur pilna. Tačiau tai nereiškia, kad senosios krautuvės užsidarė. Dalykas tokis, kad statyba ėjo visu smarkumu. Tokiu būdu pristatyta daug naujų krautuvių.

* * *

Kainos maistui, drabužiams ir avalynei pradėjo po truputį kai kuriose krautuvėse atpigti.

Vienok, bendrai imant, kainos tebėra dar pusėtinai aukštos, palyginus su prieškariniais laikais.

Kainos kino teatrų žymiai nupigo. Pirma įėjimas buvo 65 centai, o dabar 40c iki 6 val. po pietų, o vėliau — 50c.

Šiomis dienomis tapo atidarytas naujas teatras "Miami". Savo ištaigingumu jis prašoka visus kitus. Sėdynės minkštos ir patogios. Tarp sėdynių eilių pakankamai vietos, kad būtų galima lengvai praeiti. Tokiu būdu sėdintiems nereikia atsistoti.

Atidarymo dienoje tikietai į sakytą teatrą parsidavinėjo net po $4.80! Dabar įėjimas yra 70 centų. Vėliau gal dar labiau atpigs.

* * *

Šiemet kažkodėl labai prastai užderėjo "mengo" vaisiai. Žydėjo labai, bet užsimezgė nedaug. Apelsinų ir "greipfrutų" derlius, kaip galima spręsti bus nemažas.

* * *

Vytautas Stepulionis, p-ios Cukurienės sūnus, yra pusėtinai gabus jaunuolis. Gabus ir apsukrus. Prieš kiek laiko jis nusipirko žemės plecių, ant kurio dabar pats pradėjo penkių kambarių namą statyti.

Namą stato atliekamu laiku, kurio labai mažai teturi, nes dienomis dirba telefonų kompanijoje, o vakarais (du ar tris vakarus) lanko mokyklą. Netrukus jis baigs radio mechaniko kursą. Neblogas jis yra ir elektro-technikas.

Kaip matote, jis moka pusėtinai amatų. Todėl neturės jis didelio sunkumo ir namą sau pasistatyti.

* * *

Ponai Stasiunai atvyko atsisveikinti. Jie skubėjo į Chicago važiuoti. Girdi, norime Chicago pasiekti prieš "Naujienų" pikniką.

* * *

Mus aplankė naujieniečiai p-ia Julia Gruzda su sūnum. Jie važinėjosi po Miami, ieškodami namo. Tačiau kainos vis dar pusėtinai aukštos, tad nutarė palaukti.

Grįžo jie vėl atgal į Racine, bet pakeliui sustojo pas savo pažįstamą, kuris Alabamos valstijoje turi farmą.

Gegužės 23 d. gavau laišką. Rašo, kad laimingai grįžę namo. Sūnus išvykęs į New Yorką, kur jis tarnauja prekybiniame laivyne kaipo mechanikas. — *C. K. Braze*

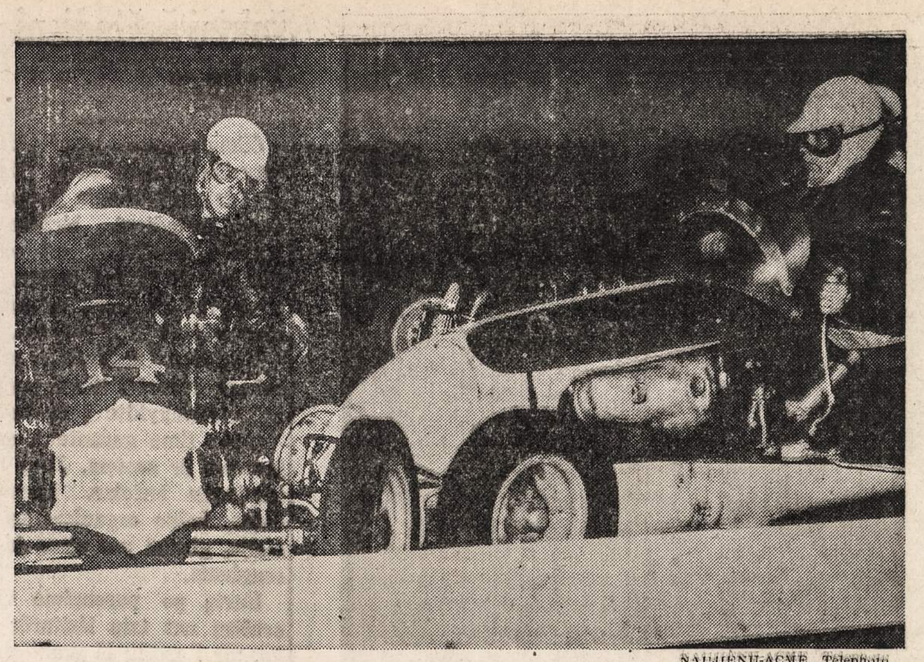

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

SOLDIER'S FIELD, Chicago. — Mažyčių automobilių lenktynėse įvyko nelaimė, butent, susidūrė du automobiliai. Vairuotojai nenukentėjo.

BALTŲ UNIVERSITETE

Paskutiniu metu čia ypač pagyvėjo lietuvių studentų kultūrinis gyvenimas. Skaitomos įvairios paskaitos aktualiomis temomis, steigiamos studentų draugijos, ruošiamos sparto varžybos ir pan.

Prelegentais kviečiami žymieji Lietuvos mokslo vyrai. Prof. Myk. Biržiška yra parašęs Amerikos lietuviams skirtą darbą apie Vilniaus Universitetą paskutiniųjų okupacijų metu. Šis didelis išsamus darbas liečia ne tik patį universitetą, bet ir visą Lietuvos politinį ir kultūrinį gyvenimą okupacijoje. Ypač įdomios tos vietos, kur yra įdėti įvairūs pasisakymai bei kalbos tiek bolševikinių viršūnių, tiek nacių vadų, įvairiais tuometiniais Lietuvos klausimais. Pačiam profesoriui teko asmeniškai mažiau ar daugiau turėti reikalų su okupantų valdžia. Šis ilgas darbas, keliose paskaitose, dideliu susidomėjimu buvo išklausytas visų lietuvių studentų ir profesorių.

Nemažesnio pasisekimo turėjo ir KZ-ininko prof. Mackevičiaus paskaita, liečianti nepriklausomos Lietuvos santykius su savo didžiaisiais kaimynais. Objektyviai ir faktų šviesoje buvo apžvelgtos mūsų sudarytos sutartys, įvairūs nepuolimo ir savitarpio pagalbos paktai ir pan. Prelegentas, geras valstybinės teisės žinovas, paaiškino mūsų ir tėvynės dabartinę padėtį teisės plotmėje.

Prof. Vacl. Biržiška, Dr. Jono Basanavičiaus mirties metinių proga, skaitė turiningą paskaitą apie tą didįjį Lietuvos patriotą.

Kita proga, šachmatų mėgėjams prof. Vkt. Biržiška populiariai papasakojo šachmatų atsiradimo istoriją ir pažvelgė kitas, susijusias su šachmatais, problemas. Po paskaitos prof. St. Kairys mėgėjams davė simultaną.

Viena sekmadienį buvo suruošta antroji meninė popietė. Jos metu kai kurie studentai parodė susirinkusiems kolegoms savo sugebėjimus muzikoje ir literatūroje.

Minėtina ir Šv. Kazimiero garbei suruošta akademija. Jos metu stud. philol. A. Klimas apžvelgė Šventojo gyvenimą ir dienos reikšmę. Prof. J. Gravrogkas skaitė turiningą, įdomią paskaitą. Meninėj dalyj girdėjome deklamacijas, religinę muziką. Smuikavo prof. St. Kairys ir giedojo Valst. Operos sol. Vl. Ivanauskas. Akademija buvo baigta kapeliono kun. R. Krasausko perskaityta malda į Šv. Kazimierą ir visų susirinkusiųjų sugiedota "Marija, Marija".

Būstinė, kurioje įvyko minėjimas, buvo papuošta ir atatinkamai dekoruota. Stud. archit. St. Šetkaus tapytas Šventojo paveikslas buvo įtalpintas tarpe Lietuvos ir Bažnyčios vėliavų.

Be anksčiau veikusių skautų, šviesininkų ir ateitininkų sambūrių, naujai įsisteigė liet. studentų teisininkų ir architektų draugijos.

Pakelti liet. studentų krepšinio lygiui, sporto vadovai suruošė keturių komandų varžybas. Geriausioms komandoms ir atskiriems žaidėjams numatytos gausios premijos.

Šiaip universiteto darbui labai trukdo dažnas elektros srovės neturėjimas. Kovo mėn. pradžioje ištisą savaitę universitetas buvo visiškai be elektros. Minimi parengimai (išskyrus sporto varžybas) buvo pravesti žvakių šviesoje...

Vasario mėn. vidury per BBC radiją kalbėjo Pabaltijo Universiteto Principal Welfare Officer R. Riggle, kuris nepaprastai optimistiškai ir gražiai nupiešė visą Universiteto veiklą, stebėjosi pabaltiečių nepaprastu darbštumu šiomis nepaprastai sunkiomis sąlygomis ir gerėjosi gražiu tarpusavio susigyvenimu. Kitomis progomis Mr. Riggle (amerikietis) yra ne kartą užakcentavęs savo simpatijos Pabaltijo tautoms ir didelį pasitenkinimą, kad galįs dirbti tarpe kultūringų žmonių.

Paskutiniuoju metu universitetas yra gavęs autoritetingų patikinimų, kad, UNRRA-ai baigus savo veiklą, jo neištiksiąs panašus likimas, kaip Muncheno DP Universitetą.

Nors dabar britų zonoje visi DP privalo registruotis vokiečių darbo įstaigose ir dirbti, pabaltiečiai studentai yra nuo tos prievolės atleisti ir gali tęsti studijas.

Baigiant pravartu pastebėti, kad š. m. kovo 14 d. suėjo lygiai vieneri metai nuo Universiteto įsikūrimo. — A-is ("T. G.")

PAIEŠKOJIMAI

Vincas Juodelis, sūnus Rapolo, kilęs iš Utenos apsk., Leliūnų vals., Tikonių km.

Frank Abromaitis; paskutinėmis žiniomis gyveno Bridgeport, Conn.

Juozas Januškevičius, sūnus Felikso, kilęs iš Utenos apskr., Daugailių vals., Daržinių km.

Mykolas Eisėnas, gimęs Stulgių parap., Kražių vals.

Stasė Eisenaitė-Sidabrienė — anksčiau gyvenusi Chicagoje

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi kreiptis pas Mr. E. Birmantas, 2842 W. 57th St., Chicago, Ill.

* * *

Jonikas, Stanislovo Joniko brolis, gimęs Kubiliškių km., Skaudvilės vals., Raseinių gubernijoj. Į Ameriką atvažiavo prieš aną karą.

Marijona ir Rozalija Jonikaitės, seserys Stanislovo Joniko.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į "Naujienų" ofisą. J. Šimaitienė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Elevatoriaus Traukiniai Susidaužė; 6 Sužeisti

State ir Van Buren stoty vienas elevatoriaus traukinys įvažiavo į kitą. Šeši žmonės buvo sužeisti nelaimėje.

URŠULĖ OLGA PRATAPAS

turiu nuosavą užeigą
"LUCKY INN"
po antrašu
3159 So. Emerald Ave.

Birželio 10 yra mano gimimo diena

Draugus, gimines ir pažįstamus pavaišinsiu su gardžiais užkandžiais ir gėrimais, todėl kviečiu atsilankyti **nuo šeštadienio iki antradienio.**

PLANINGAS TAUPYMAS VISADA MOKA GERUS DIVIDENDUS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

Under U. S. Government supervision

2202 West Cermak Rd. Chicago 8, Ill.

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. and Mgr.
PHONE CANAL 8887

WINKLER
FULLY AUTOMATIC
STOKERS

GAUNAMI DABAR

Nežiurint kokį namą jūs šildote, Winkler sutaupys jums pinigų ir pagerins patogumus . . . suteiks jums žemą kainą ir automatišką šildymą. Tik šis stokeris turi žinomą Winkler PILNAI AUTOMATIŠKĄ TRANSMISSION—EKSTRA JĖGĄ, kuri užtikrina gerą patarnavimą—dykai operavimą, ilgesnį amžių. Pamatykit Winkler demonstruojant prim pirkimo.

DYKAI APSILDYMO APŽIŪRĖJIMAS

Pilnas pasirinkimas Hopper ir Self-feed stokerių dėl namų, apartmentų, komercinių ir industrinių pastatų.

Dėl KATADŽIŲ WINKLER STOKERIAI—$179 O. F. B. ir aukščiau

Atvykite arba telefonuokite dėl INFORMACIJŲ— **LAFAYETTE 3138**

ARCHER STOKER SALES CO.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

Ideda Musų Dirbtuvės Patyrę Ekspertai **4101 ARCHER AVE.** Atdara Sekmadieniais 8:30 A. M. iki 12 Dienos

PIKNIKAS

— RENGIA —

Žemaičių Kultūros Kliubas

— ĮVYKS —

Nedėlioj, Birželio-June 8-tą d. 1947

LEPPOS DARŽE, WILLOW SPRINGS, ILL.

Dainuos Suvalkiečių Dr-jos Choras

Užprašo Visus — Komisija ir Valdyba

You are cordially invited not to die broke

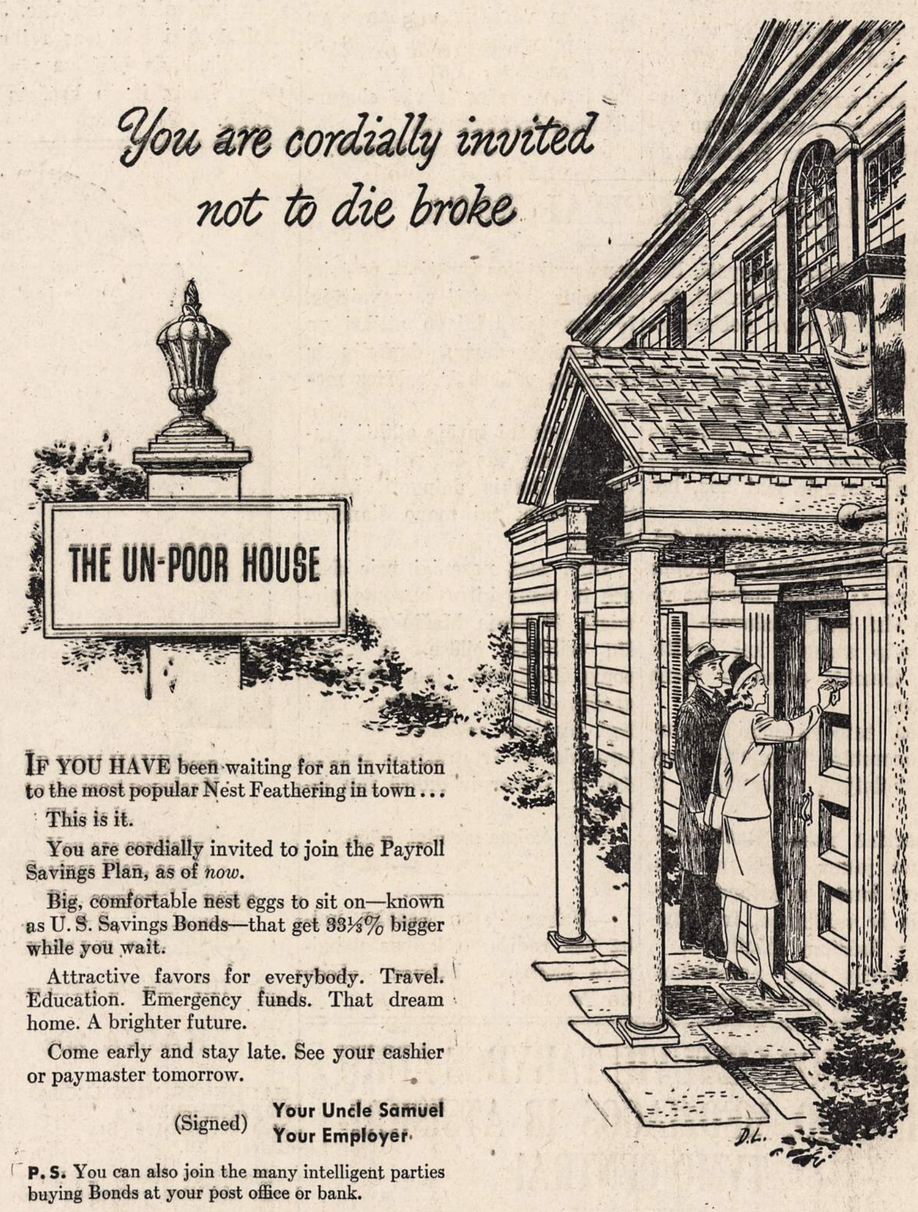

IF YOU HAVE been waiting for an invitation to the most popular Nest Feathering in town . . .

This is it.

You are cordially invited to join the Payroll Savings Plan, as of *now*.

Big, comfortable nest eggs to sit on—known as U. S. Savings Bonds—that get 33⅓% bigger while you wait.

Attractive favors for everybody. Travel. Education. Emergency funds. That dream home. A brighter future.

Come early and stay late. See your cashier or paymaster tomorrow.

(Signed) **Your Uncle Samuel**
Your Employer

P. S. You can also join the many intelligent parties buying Bonds at your post office or bank.

Save the easy way—with U.S. Savings Bonds

NAUJIENOS

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council

LIETUVIŲ RATELIAI

ŽIBURĖLIO PRAMOGĖLĖ PAŽANGIŲ STUDENTŲ NAUDAI

Šeštadienį, birž. 7 d., 8-tą valandą vakaro, SANDAROS svetainėj įvyks pirmoji ŽIBURĖLIO pramogėlė pažangių studentų naudai. Neseniai iš Europos atvažiavusieji informuos apie lietuvių studentų gyvenimą Vakarų Europoj ir atsakinės į svečių klausimus.

Pramogėlėn atėjusieji turės progos užkąsti ir išsigerti. Jaunesnieji turės progos pasišokti, o vyresnieji galės draugiškai pasikalbėti su pažįstamais. Pobuvyje bus muzikų, kurie trauks lietuviškas ir kitokias melodijas.

Visi, kuriems rūpi pažangių studentų likimas, privalėtų atvykti į ruošiamą pobūvį. Atvykusieji gražiai praleis laiką ir atliks naudingą darbą. Pobūvin kviečia

— Komisija Pobūviui Rengti ir ŽIBURĖLIO valdyba.

TRIUKŠMAS, VESTUVĖS IR KITKAS

CICERO. — Parapijos karnivalas prasidėjo gegužės 22 dieną, užsibaigė birželio 4-tą. Nepalankus oras trukdė biznį, vienok uždarbio bus.

Spaudimas buvo didelis parapijonų, išdalinta už $5 bilietai, ir be jokių išsikalbėjimų užmokėk. Klebonas per pamokslą pareiškė, kad $5 tai niekis.

Niekis kai kam, bet ne visiems. Yra žmonių, kurie visą dieną dirba už $5, o, be to, parapijos iždas ne tuščias — su viršum šimtas tūkstančių dolerių.

Šiaip karnivalas, kaip ir kiti parengimai, reiškė nemažai triukšmo.

* * *

Klemenso ir Marės Leudanckų sūnus apsivedė praėjusio šeštadienio vakare ir visą naktį šauni vestuvių puota tęsėsi. Erdvi Liuosybės svetainė buvo kupina svečių. Visų upas buvo geras, nes nestokavo nė valgių, nė gėrimų.

Ponas Leudanckas ne biznio žmogus, bet pasirodė nešikštuolis.

Jaunavedžiams linkiu laimingo sugyvenimo.

* * *

J. Dabasinskas, 1515 S. 49th ct., staigiai susirgo. Išvežtas į Loretta ligoninę. Jisai yra Draugystės Lietuvos Kareivių ir Chicagos Lietuvių Draugystės narys.

Draugai prašomi lankyti jį.

— D.

ŠAUNIOS VESTUVĖS

Albert T. Danley, Jr., ir Virginia Vera apsivedė gegužės 31 d. Gimimo bažnyčioje, o vestuvių puota įvyko tą pačią dieną Marquette salėj, 6908 S. Western Ave. Dalyvavo giminės, draugai ir pažįstami ir prie gero orchestro visi kosmagiausiai linksminosi. Puotos stalai buvo labai gražiai paruošti, daug gėlių, skanaus maisto ir visokių gėrimų iki valios.

Vestuvių puotoj dalyvavo jaunosios seserys Ann su savo vyru Carl Svanstrom ir Leona su vyru Allen Johnson iš Rockford, Ill. Puotos šeimininkė buvo Mary Stankevičienė su dukterimis Ona Rudzukėnas, Stella Waber ir Kazimiera Slogeris. Jos labai gražiai ir tvarkiai aptarnavo svečius, bet taip jau ir jų gamintas maistas buvo labai skanus. Jaunosios tėvai Byron ir Kastancija Mason dabar jau liko vieni ir gyvena savo gražioje rezidencijoje, 7248 S. Artesian Ave. Vestuvių paradas buvo gražus ir visi elegantiškuose kostiumuose.

— Ona Dovgin.

LAIKAS GREITAI BĖGA

Žavioji, judrioji jaunystė. Rodos, kaip vakar ji švaistėsi, žygiavo, bėgiojo savo neišsemiama energija.

Šalyn nuovargis, pasilsys, juk reikia vykti į dainų ir vaidinimo pamokas. Ten susirinks daug jaunimo. Choro vedėjas smarkus; nors ir piktokas, bet gerai mokina.

Pirma jis prašo sopranus dainuoti, paskiau altus ir teronus ir bassus. O vėliau suderina visus ir visi kartu dainuoja.

Ir kaip smagu, kai greitai sekasi išmokti daina ir viena ir antra.

Rodos, taip neseniai dalyvavome operetėse "Kornevilio varpai", "Silvija", "Gegužinė" ir kitose.

Dabartinė ponia Mačiukienė, anuomet jauna, daili mergina, dalyvavo kartu su kitomis merginomis ir vaidinime, ir dainavime ir žaidime rateliuose.

Rengiantis prie muzikalinio didelio veikalo pastatymo reikia daug praktikos turėti — po tris, keturias repeticijas savaitėje. Ir visa tai tekdavo atlikti po kasdieninių darbų, darbelių ir rūpesčių, vakare ir nakties metu.

Bet juk tai turėjo atlikti jauni žmonės: kas čia paisys nuovargio! Reikia dainuoti, šokti, linksmintis; tai mano šiandien dienos.

Taip, mes neseniai prie dainos ir visur kitur buvome pirmieji. Ir ponia Mačiukas buvo šių veikliųjų eilėse. O dabar ponia Mačiukas jau užaugino gražią dukterį Akviliną, kuri irgi motinos pėdomis sekė ir buvo dainos ir muzikos ratelių dalyvė. Dabar ir duktė jau ištekėjus.

Taip, laikas greitai bėga.

— R. Š.

—Vakar Peron pasakė kalbą per radiją, o kalbos pabaigoje pasigirdo balsas: —Mirtis Peronui!

CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBOS AUKŲ RINKIMO, MEDŽIAGOS IR ATSISKAITYMO CENTRAI

MARQUETTE PARK: K. Maciukas — 2439 W. 69th Street
BRIGHTON PARK: J. Encheris — 4401 South Mozart Street
BRIDGEPORT: G. Sukys — 3252 South Halsted Street
CICERO: C. Genis — 1611 South 49th Court
18th STREET: Paul Miller — 1739 South Halsted Street
ROSELAND: A. Narbutas — 1033 West 103rd Street
TOWN OF LAKE: Rev. A. M. Linkus — 46th and Wood Street
WEST SIDE: A. Valonis — 2201 West Cermak Road

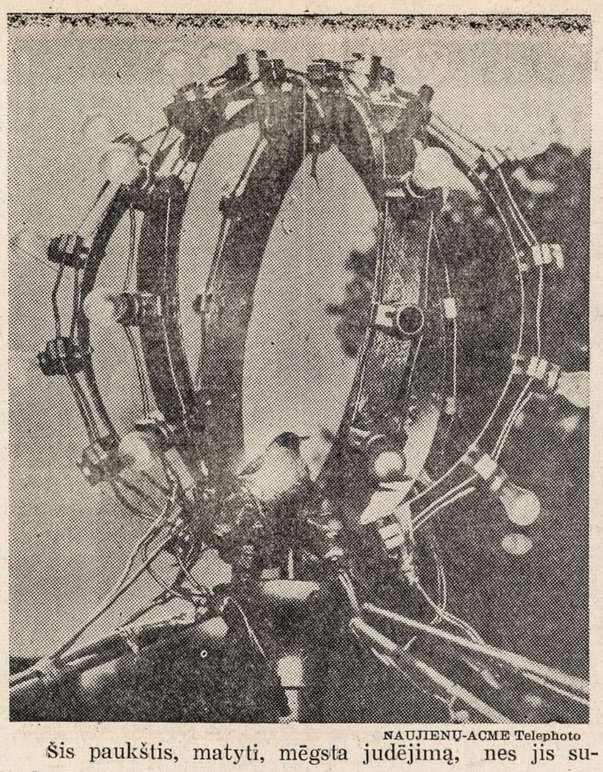

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Šis paukštis, matyti, mėgsta judėjimą, nes jis sulipdė lizdą lėktuve, kuris yra naudojamas South Bend (Ind.) Amusement parke žmonių pavažinėjimui.

Serga Brighton-parkietis Gestautas

Teko atsilankyti pas pp. Gestautus, kurie gyvena 4109 So. Rockwell st. Pasirodo, kad p. Gestautas kovo mėnesį turėjo sunkią operaciją ant vidurių. Po operacijos jam teko penkias savaites išbūti Šv. Lukošiaus ligoninėje. Jis ir dabar serga namie, ir nėra žinios kada pasveiks ir susiprės.

Prieš trejus metus p. Gestautas taip pat sirgo ir turėjo operaciją. Ją anuomet atlaikė, bet dabar ir vėl tenka sunkiai sirgti.

1944 m. ponią Gestautienę ištiko nelaimė. Valydama namie kambarius ji nupuolė nuo kopečių ir nusilaužė per čiukurį koją, kuri ir šiandien nėra sveika. Pats Gestautas pirma buvo žinomas smarkus atletas ir ristikas, bet kaipo žmogus tykus ir draugiškas, mylintis pasikalbėti apie įvairius dalykus. Jisai labai domisi Lietuvos reikalais ir laukia kada Lietuva vėl bus laisva, kartu ir jo kraštas Žemaitija.

Jis pats yra Luokiškis, o ponia Gestautienė mano parapijonė ir su jos seseria Mikalaičiute Lietuvoje chore teko kartu dainuoti. Pp. Gestautų dukterys Bronė ir Joana labai rimtos mergaitės. Jos deda didžiausias pastangas, rūpinasi savo tėvų nelaime ir daug pagelbsti sergantiems tėvams.

Sūnus Raymondas yra kareivis ir dabar randasi Vokietijoje. Jisai ir karo metais kariavo įvairiuose frontuose. Rudenį sūnus žada parvykti namo. Rašo, kad jau esąs pasiilgęs saviškių, taip pat ir draugų, kuriuos paliko Chicagoje. — R. Š.

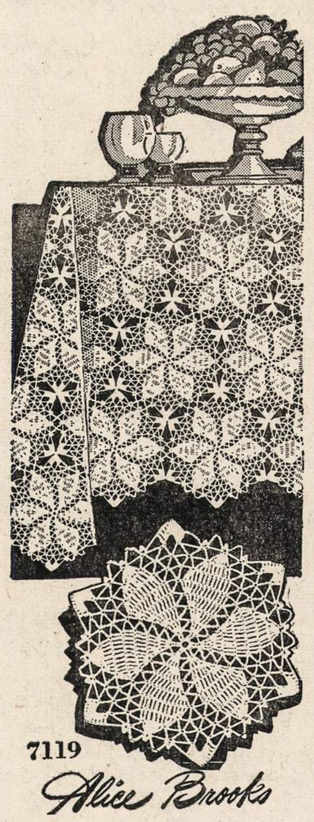

No. 7119—Megzta servetėlė, stalties.

KAINA 20c

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPARTMENT
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. No. 7119

Čia įdedu 20c ir prašau atsiųsti man aukščiau pažymėtą numerį.

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas

Valstija

Nepamirškit Atlankyt Spaičio Daržą

Oro pranašas sako, kad sekmadienį, birželio 8-tą, oras būsiąs labai gražus.

Taigi visi važiuosim į miškus pakvėpuoti tyru oru ir pasigerėti gamtos grožiu.

Važiuodami nepamirškime užsukti į Spaičio daržą, kuris yra priešais Oh Henry parką, Willow Springs, Ill.

Ten įvyks linksmas ir draugiškas socialistų piknikas ir laiką praleisim kartu su senais draugais socialdemokratais, apie seną tėvynę pasitarsim, jos pastangas iš vergijos pasiliuosuoti paremsime.

Senas Socialdemokratas

Stanley ir Teresa Warniai Išvažiavo Atostogų

Seni naujieniečiai ir populiarūs Chicagos lietuviai, Stanley ir Teresa Warniai, 4157 South California Ave., paėmė 2 savaites atostogų.

Visų pirma jie sustos Brookheaven, Miss.; mat, jų duktė Lally čia lanko kolegiją ir pradžioj birželio turės Graduation.

Vėliau drg. Warniai mano sustoti Knoxville, Tenn., o iš ten grįš atgal į Chicagą.

Reikia žymėti, kad Stanley Warnis dabar biznio neturi, nes jis jau kelinti metai kaip turi valdžios darbą ir tuomi yra pilnai patenkintas.

Steponas Narkis

Chicagietis Žuvo New Yorke

Chicagoj yra didelė departmentinė krautuvė Mandel Bros. Jos vice-prezidentas John Groff vakar išvirto ar iššoko iš New Yorko viešbučio Hotel Warwick 23 aukšto ir užsimušė.

Jisai buvo 46 metų ir gyveno Chicagos priemiesty Winnetka.

Šokiai Šeštadienio Vakare

Čikagiečiams gerai žinoma lietuviška organizacija "Jaunoji Lietuva" rengia šokių vakarą šeštadienį, birželio-June 7, 1947, pradžia 7 val. vakare Dariaus ir Girėno salėje.

Šio vakaro visas pelnas skiriamas B A L F naudai.

Kas nori maloniai praleisti vakarą ir turėti tikrai gerą laiką, atsilankykite į šokius.

Good time garantuojamas ir jauniem ir seniem. Jūsų lauks turtingas bufetas. Lietuviška daina, kaipo organizacijos tradicija, girdisi per visus jos parengimus.

Kartą po parengimo vienas svečias net taip išsitarė: "Sako, "ir Lozorių iš grabo prikelti galit, kaip jūs suruošiat balių." Lozoriaus gal ir neprikeltų, bet jau prie John Byansko orkestros šoka seni ir jauni.

Taigi šeštadienio vakare visi į Dariaus ir Girėno salę. Įžanga tik 60 centų.

PAIEŠKOJIMAI

Jurgis Bliudzius norėtų surasti savo dėdę Juozą Staugaitį (arba Stanley Stonway), gyvenantį Chicagoje ar New Yorke, Dr-o Jono Staugaičio brolį.

Taip pat norėtų surasti Nataliją Yasiukynas, menininkę, dirbančią moterų salione New Yorke, arba jos seserį Mariją Yasiukynas (akušerę), išvykusią į Ameriką 1937 metais. Abi seserys yra kilusios iš Pilviškių miestelio.

Dėl platesnių informacijų malonėkite kreiptis tokiu adresu: S. Krauchunas, 4331 Trumbull, Detroit 8, Mich.

PRANEŠIMAI

RYTINĖS ŽVAIGŽDĖS KLUBAS rengia išvažiavimą į Jefferson girias sekmadienį, birželio 2 dieną. Kviečia lietuvius atsilankyti.

—Komitetas.

BRIDGEPORT: — BALF 3-čio skyriaus sandėlis randasi 939 West 33rd St., Al. Budrio krautuvėje. Drabužiai, avalynė, maistas ir tt. ir piniginės aukos BALF intencijai priimamos kasdien. Radus krautuvę uždarytą, aukas reikia įnešti per šonines duris. —VALDYBA.

NORTH SIDE.—BALF 4-to Skyriaus sandėlis priima drabužius, kenuotą maistą, muilą ir avalynę kasdien nuo 4-tos val. po pietų iki 8-os val. vakaro. Sandėlis — Seserų namas, 1641 Wabansia Ave.

BALF 6-tas Skyrius priima drabužius maistą bei knygas dėl lietuvių vargstančių Europoje sekančiose vietose: Kass Jemelry Store 4216 Archer Ave. ir 4401 So. Mozart Street. Kas negalite atnešti,—pašaukite LAFayette 8617, o Mr Kass paims jūsų auką.

—J. K. Encheris, pirm.

PRANCIŠKUS CIPARIS
gyv. 3438 So. Emerald Ave.

Mirė birželio 5 d., 4:15 val. popiet, 1947 m., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Gomontlaukio kaime, Rietavo parap., Telšių apskr.

Paliko nuliūdę 3 dukterys: Eleanor Grune, žentas David, Phyllis Oboikovitz, žentas Herman, Albina Ramian, žentas Julius, sūnus Alphonse, 8 anukai, pusbrolis Paul Kunčis ir jo šeima, švogerka Bessie Vilčauskienė ir jos šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans kopl., 3319 Lituanica Avenue.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, birželio 9 d., 8:00 val. ryto iš koplyčios į Šv. Jurgio par. bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Pranciškaus Ciparo giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Dukterys, Sūnus, Žentai, Anūkai, Pusbrolis, Švogerka ir Giminės.

Laid. Direkt. Mažeika ir Evans kopl. Tel. YARds 1138-1139.

SUSIRINKIMAI

JONIŠKIEČIŲ LABDARYBĖS ir KULTUROS KLUBO reguliarus mėn. susirinkimas įvyks sekmad., birželio 8 d., 1 val. popiet, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Malonėkite visi nariai pribūti, nes yra labai svarbus susirinkimas.

—J. Keturakis, Rašt.

TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DR-JOS prieš-pusmetinis susirinkimas įvyks sekmad., birželio 8 d., 1 val. popiet, Chicagos Liet. Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes bus rinkimas darbininkų piknikui, kuris bus birželio 29, Liepos darže.

—A. Kaulakis, rašt.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAF. 5800 arba 5870

PETER P. GURSKIS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
MŪSŲ KOPLYČIA YRA AIR-CONDITIONED
659 West 18th Street Tel. Seeley 5711
1½ bloko į rytus nuo Halsted. Pietų gatvės pusėje.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142
★
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIŪDĖSIO VALANDOJ Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. PROspect 0099
3319 Lituanica Ave. YARds 1138-1139
Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI Chicagos Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

MAŽEIKA IR EVANS (Evanauskas)
3319 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 1138—1139
6845 SO. WESTERN AVENUE PROSPECT 0099

LACHAWICZ IR SŪNUS
TEL.: CANAL 2515 PULL. 1270 COMMODORE 5765
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

LIETUVIŲ RATELIAI

SOCIALDEMOKRATŲ 4 KUOPOS PIKNIKAS RYTOJ

Rytoj, birželio 8 dieną, Spaičio Darže, Archer avenue priešais O'Henry Parką, Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos 4 kuopos įvyksta piknikas.

Kiek Senam Petrui teko patirti iš įvairių oro pranašų, kalendorių, laikraščių ir dangaus planetų, tai jau lietus apsistos iki sekmadienio, ir birželio 8 dieną galėsime drąsiai važiuoti į Jos. Spaičio gražų daržą, kuris dabar yra pasipuošęs žaliuojančiais medžiais ir buinia žole, tyrame ore praleisti šventadienio laiką, pasimatyti su senais draugais ir sueiti į pažintį su naujais.

Bus skanių valgių, gerų gėrimų, ir visiems yra užtikrintas good time. Kviečiami visi geros valios tautiečiai ir buvę socialistai į šį socialdemokratų pikniką.

Daug yra gerų žmonių, kurie nemėgia garbinti jokių diktatūrą — ar ji būtų J. Stalino, A. Hitlerio, B. Mussolinio, ar tautiečio Smetonos. Jie yra buvę socialistai ir socialistinių idejų žmonės, kuriems rūpi palaikyti laisvę ir demokratiją, kad darbininkai ir bendrai visa žmonija turėtų laisvą, demokratišką, užtikrintą rytojų. Šitokių žmonių piknikas įvyks rytoj, birželio 8 d., Spaičio Darže. Iki pasimatymo piknike!

— SENAS PETRAS.

ĮVYKO IŠKILMINGOS VESTUVĖS

APSIVEDĖ ELEANORE KRIŠČIUNAITĖ SU LEONARDU LUKOŠIU

Praeitą nedėldienį, birželio 1-mą dieną, amžinai buvo surišti į stoną moterystės Eleanore Kriščiunaitė ir Leonardas Lukošius.

Šliubą davė kun. Linkus Šv. Kryžiaus bažnyčioje. Eisenoj dalyvavo 8-nios poros, o žiūrovų susirinko pilna bažnyčia ir net nesutilpo. Daug stovėjo lauko pusėje ir laukė jaunųjų išeinant.

Vakare įvyko milžiniška vestuvių puota Šv. Kryžiaus auditorijoj, 4555 So. Wood St.

Gaila, kad negalėsiu pravardėmis sužymėti visus svečius, nes dalyvavo apie 500; bet nekurios visgi matau reikalą pažymėti.

Toastmasteris buvo teisėjas Zuris, kuris sugabiai perstatinėjo dalyvius. Vieni iš jų kalbėjo, o kiti taip sau pasirodė atsistojimu.

Tarp perstatytųjų buvo teisėjas Donague, Šimutis, Dr. Drangelis, L. Kumskis, Balzekas, Mačiukas, J. Miller iš Evanstono, Mrs. ir Mr. Alex Miller, Peržinskis, Wm. Kareiva, John Rainer ir daug kitų.

Pagalios kalbėjo jaunojo Leonardo motina Lukošienė ir dėkavojo visiems atsilankiusiems. Panašiai kalbėjo ir jaunosios tėvas Kazimieras Kriščiunas, pareikšdamas, kad jo paskutinė duktė ištekėjo ir jis jau panašių sueigų nebedarys.

Šios žodžius rašant, gal jaunieji jau yra Floridoje, o iš ten grįš atgal į Chicagą kaip greit — nežinau.

Eleanore iki šioliai lankė De Paul Universitetą, ar ji toliaus tęs savo mokslą, nežinau.

Yes, gražios ir iškilmingos buvo šios vestuvės.

— Naujienietis X—.

Čia Rašė ne Tremtinys

"Drauge" prieš kiek laiko tilpo straipsnis apie Marijoną Meslnikaitę, kurią bolševikai vadina bolševikinės Lietuvos didvyre. Straipsnį rašė žmogus, kuris gerai žino minimos Marijonos Melnikaitės pracitį ir jos "didvyriškus" žygius vagiliaujant gimtajame kaime, girtuokliaujant ir paleistuvaujant Kaune. Bolševikams okupavus Lietuvą, ta Melnikaitė tapo "geriausia iš geriausių liaudies dukrų". Bolševikams iš Lietuvos bėgant, ji Zarasuose su kitais komjaunuoliais ir žydais sudegino beveik visą Zarasų miestą ir iššudė nemažai gyventojų. Iš Rusijos ji buvo atsiųsta į Lietuvą gyventojų terorizuoti, bet greitai buvo sučiupta vokiečių ir nudaigota.

Žinoma, teisybė apie tą "divyrę" labai nepatiko "Vilniai". Gegužės 22 d. pasirodė ilgiausias straipsnis, kuriame mėginama Melninkaitę apginti. Straipsnyje pilna koliojimųsi "Draugo", straipsnio apie Melnikaitę autoriaus ir kitų "Draugo" bendradarbių adresu.

Į šį "Vilnies" straipsnį atsiliepė ir "Naujienų" bendradarbis R. Š. ("Naujienos", gegužės 28 d.). Dėl nesuprantamų priežasčių jis "Vilnies" straipsnio autorium laiko vieną iš tremtinių, atvykusių iš Europos. Reikia manyti, kad R. Š. šią klaidą daro dėl neapsižiūrėjimo bei neatidumo. Keista tiktai, kad jis gali galvoti, jog gali atsirasti tremtinių, pabėgusių nuo bolševikiškojo teroro, kurie Amerikoje bendradarbiautų su bolševikiškųjų banditų garbintojais. Tai juk didžiausia nesąmonė.

Jeigu R. Š. būtų atidesnis, jis būtų matęs, kad jo pamokslas "tremtiniui" nereikalingas. Vienas iš "Vilnies" redaktorių, kuris Melninkaitės apologiją rašė, juk nėra tremtinys.

Jurgis Savaitis

Lietuvių Teatr. Dr-ja Rūta No. 1

Kviečia visuomenę atsilankyti į pavasarinį pikniką, kuris įvyks

June 8, 1947 m.

DAN SMITO DARŽE

8228 Kean Ave., Willow Springs, priešais Tautiškas Kapines

KVIEČIA KOMITETAS

★ HOME MORTGAGE LOANS ★

"WE'RE HAPPY HOME OWNERS NOW"

"...Ir patogų namų finansavimą pasiūlė ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, kuri mums buvo didelė parama."

Jūs taipgi būsite patenkinti, kai sužinosite kaip lengva finansuoti savo namą per šios Association morgičių planą. Mėnesiniai išmokėjimai kaip renda, be to, principalės sumos priežiūra, nuošimčiai, taksai ir apdrauda.

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

JOSEPH F. GRIBAUSKAS, Secretary & Manager

1500 So. 49th Court Cicero 50, Ill.

Phone OLYMPIC 412

NAUJIENŲ-ALMĖ Telephoto

Dwight Griswold, buvęs Nebraskos gubernatorius, kurį prezidentas Trumanas paskyrė vadovauti Amerikos misijai teikti pagalbą Graikijai.

DAR APIE LIETUVIŲ VAIZBOS BUTO BANKIETĄ

Prisiminus Lietuvių Vaizbos Buto bankietą, kuris įvyko gegužio 25 d. Evergreen Park klube, reikia pasakyti, kad šis bankietas buvo vienas iš geriausių — ačiū geram pasidarbavimui pp. Stanley ir Mrs. Balzekas, su sūnum, ir Anthony Rudis ir Mrs. Rudis. Svečių buvo tiek, kiek galėjo tilpti, vakarienė gardi, ir jokių kalbų nebuvo, apart labai trumpos Dr. Peter Daužvardis kalbos. Jokių perstatymų svečių nebuvo, nes visų svečių vardai buvo atspausdinti programoj. Programą išpildė A. Brazis, Mrs. Daužvardis, Mrs. Pieža ir Miss Šimutis. Taip pat prisidėjo bent su viena daina Miss Anna Kaskas.

Prieš ir po bankieto, Buto prezidentas p. Stanley P. Balzekas užkvietė daug svečių į savo pošnų namą geresniam pasilinksminimui. Ten buvo visos lietuvių viršūnės, Dr. ir Mrs. Grinius, Anna Kaskas, konsulas ir Mrs. Daužvardis, Dr. P. Grigaitis, p. ir Mrs. Šimutis, p. Mikas Vaidyla, Buto raštininkas Dr. K. Drangelis, pasaulį mylintis D. Kuraitis ir Mrs. Kuraitis ir daugelis kitų žymių profesionalų ir biznierių, kurių vardų neminėsiu, nes galėčiau ką nors netyčia pamiršti ir gal užgauti. — W. B. Sebastian

Viola Mae Gimtadienio Minėjimas

P-lės Viola Mae gražus gimtadienio minėjimas įvyko p-nų Swyt rezidencijoj, 128 N. Clark Drive, Beverly Hills, Calif. Jos gimtadienis pripuola gegužės 21 d., bet pokilis buvo suruoštas 24 d.

Apie Viola Mae gimtadienio pobuvį sužinojau iš ponų Swyt draugų, kurie tarp kitko pasisakė turėję p-lės Violos labai šaunų gimtadienio pobuvį. Svečių susirinko virš 50 ir visi gražioje nuotaikoje pasilinksmino. Ten turėta visokių skanių valgių ir gardžių gėrimų. Po užkandžiavimo Viola Mae davė keletą muzikos sunkesnių ir labai gražių kurinių, už kuriuos dalyviai paplojo delnų katutėmis. Ją svečiai apdovanojo gyvų gėlių plokštais, įteikė gana brangių dovanėlių ir palinkėjo jai ilgiausių metų. Taip, ji jau 14 m., bet muzikoj gana aukštai pasiekusi.

Prašau p-lę Violą priimti mano asmeniškus, taip pat ir mano šeimos linkėjimus kogeriausios laimės.

Ona Dovgin

"NAUJIENOS"— NEIŠSEMIAMAS ŽINYNO IR IŠMINTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

BERGMAN INC

WALLPAPER PAINTS

1524 WEST 63RD ST.

CORNER BIRD AND JUSTINE

ALL PHONES PROSPECT 3440

Vienintėlė Maliavų, Sienų Popierių ir Langų Užlaidų Krautuvė DABAR YRA

Didelis Išpardavimas

Bergman's House Paint balta ir spalvota. Reguliariai $5.50 **$4.89** Specialiai galionas .....

Bergman's Geriausia Vidaus Gloss Virtuvės ir Maudynės balta ir vėlesnių spalvų. Reguliariai $4.50. Special galionas **$3.89**

Bergman's Velvet Flat Oil Paint—plaunama—nėra geresnės baltos ir pastel atspalvių. Reguliariai $3.65. Specialiai galionas **$3.29**

Pamatykite Bergman's ir gausite draugišką patarimą kaip maliavoti ir dekoruoti savo namus geriausiai ir ekonomiškai.

Sienų Popierius nutriminam Dykai!

DYKAI PRISTATYMAS.

Visi Telefonai: PROSPECT 3440

BERGMAN'S neturi krautuvių skyrių. Naujos krautuvės valandos: **Pirmadienį ir antradienį atdara vakarais iki 9 P. M. Antradienį, Trečiadienį, Penktadienį ir Šešt. iki 6.**

RYTINĖS ŽVAIGŽDĖS KLUBAS

RENGIA IŠVAŽIAVIMĄ

Į JEFFERSON GIRIAS

Sekmadienį, birželio 8 dieną

Kviečia lietuvius atsilankyti ir praleisti linksmai laiką su kliubiečiais. —KOMITETAS

RYTOJ GEGUŽINĖ LIBERTY DARŽE

— RENGIA —

Chicagos Lietuvių Ratelis

ŠOKIAMS GRIEŠ GERA MUZIKA

Nuoširdžiai užkviečia visus RATELIS

Radio

★

BUDRIKO RADIO PROGRAMA

Šį sekmadienį irgi patartina pasiklausyti gražios radio programos iš stoties WCFL, 1000 kil., nuo 9:30 val. vakaro.

Girdėsite gražių lietuviškų liaudies dainų — solo ir duetą, taipgi didžiulis radio orkestras palinksmins klausytojus keliais naujais muzikos kuriniais.

Šias programas leidžia savo lėšomis Juozas Budrikas, kuris turi didžiulę namų rakandų, radijų ir auksinių daiktų krautuvę Chicagoje, 3241 S. Halsted street. — Z.

UŽSAKYKITE "NAUJIENAS" SAVO GIMINĖMS, GYVENANTIEMS VOKIETIJOJE IR KITUR!

Jūsų broliai, jūsų seserys, jūsų giminės, kurie gelbėdami savo gyvastis atsidūrė Vokietijoje ir kituose Vakarų Europos kraštuose, yra labai išsiilgę laikraščių. Iš Amerikos atsiųsti laikraščiai eina iš rankų į rankas, kol visiškai suplyšta.

Kadangi dabar jau galima laikraščius siųsti išvietintiems asmenims (vadinasi, tremtiniams), tai užsakykite "NAUJIENAS" savo giminėms ir artimiesiems, kurie dabar randasi tremtinių padėtyje.

Už "NAUJIENAS" jie jums bus tikrai dėkingi!

Prenumerata į Vokietiją ir kitas Europos šalis:

Metams	**$8.00**
Pusei metų	**4.00**
Trims mėnesiams	**2.00**

NAUJIENOS

1739 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO 8, ILLINOIS

A. L. D. D. NARIAI

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos nuo 1—3 ir 7—8

Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį

Rez. 3241 W. 66th Place

Phone REPublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036

Rezidencijos telefonas BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valanlos:

nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vak.

Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

10758 S. Michigan Ave.

VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8

Ofiso Tel. PULLMAN 1193

Namų Tel.: PULLMAN 8277

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 WEST MADISON ST.

Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.

Telefonas SEELEY 7330

Namų telefonas BRUNSWICK 0597

DR. STRIKOL'IS

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. išskiriant Seredos, Subatos vakarus ir Nedėlias.

Ofiso tel. YARDS 4787

Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS

DANTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street

Telefonas YARDS 2246

Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro

Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2403 West 63rd St.

VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Telefonas HEMLOCK 7899

NAMŲ TEL. BEVERLY 10211

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER T. BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

6757 S. Western Ave.

CHICAGO, ILL.

Telefonai:

Ofisas HEMLOCK 5849

Rezidencija, HEMLOCK 2324

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad., 1:30—4; 7—9 vakaro

Trec. ir Šeštad. tiktai susitarus.

DR. P. J. BARTKUS

2951 WEST 63rd STREET

Phone—Office: GROvehill 5677

Phone—Temp. Res. SEEley 0434

—Jeigu neatsiliepia, šaukti VINcennes 3900

OFISO VALANDOS: 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakaro. Išskiriant ketvirtadienius ir sekmadienius. Šeštadienį valandos: 2 iki 4 popiet tiktai.

GROvehill 4020 (Ofiso ir Rezid.)

DR. A. J. JAVOIS

(JOVAIŠAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2423 W. Marquette Rd.

Kasdien nuo 2 iki 4 p.p. ir 7 iki 9 v.

(Trečiadienį pagal sutartį)

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON

(Lietuvis Gydytojas)

2500 WEST 63rd STREET

Ofiso Valandos: kasdien nuo 2-4 p.p. ir 7:30-9 vak. Šeštad. nuo 2-4 p. p. Trečiad. ir sekm. uždaryta.

Ofiso Tel.: PROSPECT 3838

Res. Tel.: VIRGINIA 2421

Dr. J. W. Kadzewick

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2421 WEST 63rd STREET

VALANDOS: Susitarus — 1:00 iki 4:00 ir 7:00 iki 9:00 vakaro, išskiriant Trečiadienių ir Šeštadienių vakarus.

Ofiso Tel. GROVEHILL 5213

Rezidencijos Tel. HILLTOP 2626

Ofiso ir Namų Tel. GROvehill 1800

DR. WALTER J. KIRSTUK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(Lietuvis Gydytojas)

3925 W. 59th St.

(Prie Pulaski Road)

VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

4146 Archer Avenue

Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210

Res. Tel. REPUBLIC 0054

Jeigu neatsiliepia— šauk KEDZIE 2868

VALANDOS:

Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečiadienio vakarais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

DR. J. MOCKUS

DANTISTAS

7550 So. Halsted St.

Tel. HUDSON 2096

OFISO VALANDOS:

9:30—12; 2—5; 6:30—8

Trečiadienį uždarytas

Daktarai Žilvičiai

GYDYTOJAS IR DANTISTAS

3246 S. Halsted St.

Telefonas CALUMET 7358

KITATAUČIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4729 S. Ashland Ave.

(2-ros lubos)

Ofiso Telefonas YARDS 0554

Jei neatsiliepia šaukite—

Res. Tel.: MIDWAY 2880

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet. ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.

Sekmad. nuo 10 val. iki 12 dieną.

AKIŲ SPECIALISTAI

Telefonas LAFAYETTE 0848

Dr. M. D. Sachnoff

SPECIALIZUOJASI AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOSE

4204 Archer Ave.

VALANDOS: 2—4 ir 6—8 vakaro. Trečiadieniais tik susitarus.

EGZAMINUOJA AKIS ir AKINIUS PRITAIKO

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS

Mano 28 metų praktikavimas jūsų garantavimas

Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialiai atida atkreipiama į mokyklos vaikus.

Atitaisome akių color blind.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 vak. Seredomis uždaryta, o Nedėlioj pagal sutartį.

Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 South Ashland Av.

Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas

Tel. YARDS 1829

Pritaiko Akinius

Kreivas Akis

Ištaiso

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė

3401 SO. HALSTED STREET

kampas 34th St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8

Nedėlioj pagal sutartį.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ

SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ

IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos nieši ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jų gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perstėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiuvimą odos ir perplyšimą tarpirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo **džiūstančios ir suskilusios odos.** Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežiančių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po $1.25 ir $3.50. Atsiųskite Money Orredį į

LEGULO, Dept. J

4847 W. 14th Street

CICERO 50, ILL.

SOPHIE BARCUS

RYTINĖ RADIO VALANDA

— IŠ STOTIES —

W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.

Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.

Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.

Išgirskite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

CHICAGOS IR APYLINKĖS ŽINIOS

Ieško Užmušto Tėvo Sūnaus

Prieš trejetą dienų rasta užmuštas Detroito tavernos savininkas Small.

Ryšium su galvažudyste policija ieško užmuštojo sūnaus Edwardo Small 17 metų ir jo draugo William Hugerford 16 metų.

Policija nori juos apklausinėti ryšium su papildyta piktadarybe, ba jie buvo paskutiniai, kurie matėsi su senesniuoju Small, kai jis dar buvo gyvas.

Vaikai prapuolė. Reiškiama nuomonė, kad jie atvyko į Chicagą. Beje, Detroito policijos viršininkas sako, kad Small'o sūnus buvo tris kartus areštuotas už vogimą tėvo pinigų.

Įsteigs Policininkų Pagalbą Automobilistams

Chicagos Parkų Tarybos prezidentas James H. Gately praneša apie naują patarnavimą. Jisai esmėje bus toks:

Pradedant birželio 15 dieną Lake Shore Drive keliu kas 20 minučių pravažiuos ties ta ar kita vieta policijos skvadas. Jeigu kurio automobilisto šitame kelyje bus sukiužusi padanga arba mašina nebeturės gaso, tai automobilistas galės sulaikyti policininkus.

Šie gi per radiją praneš apie nelaimę policijos centrui, o iš centro policininkai įspės artimiausią gazolino stotį ar garažą atvykti į pagalbą patekusiam bėdon automobilistui.

Gaisras Viešbuty Išvijo 300 Į Gatvę

Lorraine viešbutis yra adresu 411 So. Wabash avenue. Greta jo randasi Lorraine valgykla, kurioj valgo ir lietuvai dirbantieji šioj miesto daly.

Naktį į penktadienį viešbučio sklepe kilo gaisras. 300 žmonių turėjo bėgti iš trobesio į gatvę. Gaisrą greitai atvykę ugniagesiai sulaikė ir žalos turtui padaryta nedaug — tik apie $1,000.

Ugniagesiai mano, kad gaisras kilo nuo degančios cigaretės, numestos į šaligatvį, bet per plyšį patekusios į sklepą.

2,455 Gaus Universiteto Diplomus

Ateinantį trečiadienį 2,455 vyrų ir moteriškių gaus Northwestern Universiteto diplomus ir mokslinius laipsnius. Tai bus didžiausias skaičius diplomų, kokį yra kada šis universitetas davęs vieno mokslo termino pabaigoj.

Minės 100 Metu Tribune Sukaktį

Chicago Tribune mini 100 metų sukaktį. Ta proga Tribune rengia keturių dienų iškilmes, kurios prasedida šiandien, šeštadienį, ir baigsis ateinantį antradienį.

Antradienį rengiama spektaklis Burnham parke popiet ir vakare. Apskaičiuojama, kad spektaklio pažiūrėti ežero pakrašty susirinks žmonių apie 400,000.

Užbaigai bus iššauta 100 bombų. Tai atžymėjimas 100 metų sukakties. Iškilmių programon įeina dainos, armijos-laivyno numeriai, jachtų paradas, bankietai ir kitokie įvairumai.

Pavogė Mergaitę Kūdikį Marquette Parke

Ponia Volga Jankel, 7246 So. Talman avenue, atvyko nusipirkti reikmenių Sears Roebuck krautuvėje adresu 6153 South Western avenue.

Moteris paliko vežimėlį su savo dukteria, 3 mėnesių mergaite, šaligatvy prie krautuvės.

Kai išėjo iš krautuvės, tai motina neberado nė vežimėlio, nė dukters. Policija tuojau pradėjo ieškoti dingusį kūdikį.

Moteris krautuvėn įėjo 11:15 valandą priešpiet. Krautuvėje ji pabuvo apie 20 minučių ir išėjo pažiūrėti dukters. Tada ir pasigedo jos.

Motina yra 22 metų. Tėvas dirba Western Electric kompanijai. Jiedu turi tik tą vieną kūdikį.

Išgelbėjo Dvi Moteriškes Mašinai Apvirtus

Naktį į penktadienį važiavo automobiliu prie So. Western avenue ir 107 gatvės ponia Mildred Pitts, 34 metų (2326 W. Vermont, Blue Island) ir panelė Wilma Tracy, 27 metų, 356 W. 119th street.

Jų mašina atsimušė į platformę, kurioj publika laukia gatvėkarių, ir apvirto. Be to, mašina užsidegė.

Ugniagesiai išlaužė mašinos duris ir išgelbėjo moteriškes. Bet viena jų, ponia Pitts (automobilio vairuotoja), buvo kritiškai sužeista. Abejojama ar ji bepasveiks.

Chicagietis Žuvo Džiunglėse

Gegužės mėnesio 21 dieną Nicaragua džiunglėse nukrito ir sudužo Jungtinių Valstijos karinis lėktuvas. Juo skrido dešimt ar daugiau karių. Vėliausios žinios sako, kad skridusieji nusileido iš lėktuvo parašiutais ir visi buvo išgelbėti, išėmus vieną, būtent seržantą David J. Wylie, kilme chicagietį. Jisai žuvo nelaimėje.

Nubalsavo Palikti Teisėją Igoe Bylos Prižiūrėtoju

Rock Island and Pacific geležinkelis yra pasidavęs bankrotui. Byla litiguojama buvo iki šiol teisėjo Igoe priežiūroje.

Paskutinėmis dienomis prieš teisėją iškėlė protestą kai kurių šėrininkų advokatai. Teisėjas Igoe padavė rezignaciją iš bylos. Bet komisija susidedanti iš keleto teisėjų vėl paskyrė priežiūrą bylos teisėjui Igoe.

McKibbin Paskirtas Pareigoms Vokietijoje

George McKibbin, Chicagos advokatas, buvo republikonų kandidatas į miesto mėrą 1943 metais. Jisai pralaimėjo.

Dabar pranešama, kad valdžia paskyrė jį karinės Jungtinių Valstijų valdžios Deputy Direktorium Vokietijoje. Jisai priėmė paskyrimą.

McKibbin užims Dwight P. Griswold vietą. O Griswoldą prezidentas paskyrė pirmininku Jungtinių Valstijų misijos siunčiamos į Graikiją.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

REPAIRS—IN GENERAL
Įvairūs Pataisymai

LIETUVIAI —
Gal Jūsų Radio Serga
Mes turime techniską žinojimą, įrankius ir patyrimą, kad padarytį jūsų radio geriausiu. Visas mūsų darbas garantuotas.
BRIDGEPORT RADIO & APPLIANCE SHOP
736 W. 35th St.
LAFAYETTE 3858

PILNAI ĮRENGTA
RADIO ŠAPA BRIDGEPORTE!
Moderniški įrengimai
TONY'S RADIO SHOP

Visą darbą garantuojame 90 dienų. Mes taisome visokius radio setus, taipgi automobilių radios ir portable radio setus. Ateikite arba telefonuokite dėl informacijų.

YARDS 5755.
3200 So. Morgan St.
Mes pasiimam ir pristatome!

Taisome Visokius REFRIGERATORIUS
Greitai — Prieinamai — Garantija Taipgi
Mūsų radio patarnavimo skyrius yra įrengtas taip, kad galima pataisyti bile kokį radio.
Tubas ištiriame dykai — Atneškite
Kreipkitės arba telefonuokite mums šiandien
A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
Tel. HEMLOCK 3352
CHICAGO 29, ILL.

MODERNIZUOKIT
Savo Virtuvę
arba Bathroom su Steel Wall File kambarys 5x7, 5 pėdų aukščic $84.00. Sudėsime—Kreditas.
HEMLOCK 3200
Pasirinkimas gražiausių spalv

PAGERINKITE SAVO NAMUS su Roofing, siding, tuckpointing cement arba carpenterio darbu.
F. H. A. PASKOLOS.
Telef. GROVEHILL 5931.

FURNISHED ROOMS — TO RENT
Gyvenimui Kambariai

KAMBARYS RENDON Brighton Parke. Su valgiu arba be valgio. 2454 W. 45th St., 2 aukštas. Pašaukite prieš ateinant LAFayette 2403.

FORNIŠIUOTAS KAMBARYS rendon dėl 2 gerų vyrų. 6930 South Maplewood.

FURNIŠIUOTAS KAMBARYS rendon prie mažos šeimynos blaiviam vyrui. Gali valgį pasigaminti. 3118 So. Halsted Street 3 aukštas priekyje.

FURNISHED ROOMS—WANTED
Reikia Gyvenimui Kambarių

KAS TURITE PARENDUOTI per vasarą vasarnamį ar kelis kambarius ūkyje prie vandens dėl 4 suaugusių atsakančių žmonių prie mažos šeimynos. Prašome duoti informacijas greitai. M. Don., 5750 Trumbull Ave., Chicago, Ill.

Įteikė Henry Fordo Testamentą Probacijos Teismui

DETROIT, Mich. — Probacijos teismo teisėjas James H. Sexton paskelbė, kad Henry Fordo testamentas yra įteiktas teismui. Henry R. Waddell, vienas iš asmenų pasirašiusių testamentą, sako, kad palikimas siekia turtą vertės daugiau negu miliono dolerių.

PAIEŠKOJIMAI

Liudvikas Veštokas paieško savo ciocę (tetą). Ji yra Ona Dawiot (jos tėvo vardas Feliksas, o motinos Marcelė, kilę iš Raseinių apskr., Šilavos valsč.). Prieš karą Ona Dawiot gyveno šiuo adresu: 4729 W. 12th pl., Cicero, Ill.

Dėl daugiau informacijų prašoma atsiliepti tokiu adresu: Paul Balchen, 6236 So. Dorchester Ave., Chicago 32, Ill.

* * *

Valerija Veselienė ieško savo pusbrolius Petrą ir Vincentą Jusus, gyvenusius Bostone ir kilusius iš Papilės miesto, Šiaulių apskr.

Prašoma atsiliepti šiuo adresu: Helen Gerchas, 3313 South Union Ave., Chicago, Ill.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI NAUJIENOSE

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai Žemė—Pardavimui

PERKAM, parduodam namus, biznius, lotus, farmas ir mainome ar ką turite. Apdraudžiam nuo gaisro ir visokių nelaimių. Nuo naujų metų (1946) išėjo naujas įstatymas, kad automobilius būtinai reikia apdrausti. Pašaukite mus, o mes Tamstai patarnausime visuose reikaluose.
PAUL M. SMITH & CO.,
6247 SO. KEDZIE AVENUE
Telefonas HEMlock 0680.
arba GROvehill 6343.

BIZNIO NAMAS ant privatiškos gatvės, štoras su grosernės fixtures, 4 ir 6 kamb Galima užimti tuojaus. Kaina $16,700.

2 flatų po 6 kamb. mūrinis namas, šilima ir platus lotas. Randasi Roselande ant 108th St. ir Wabash Ave. Vieną flatą galima užimti tuojaus. Kaina tik $14,750.

4 flatų po 5 kamb. moderniškas namas ir 4 karų mūrinis garažas. Randasi Marquette Parke. Kaina tik $28.500.

2 flatų po 6 kamb. mūrinis namas. Randasi ant 68th ir Maplewood Ave. Marquette Parke. Mainysime į bungalow arba medinio namuko.

2 flatų po 4 kamb. mūrinis namas, vonios, viškos ir garažas. Randasi Brighton Parke 45th ir Campbell. Kaina tik $9500.

10 flatų mūrinis apartmentas, pečiais apšildomas, nereikia anglių nei pečkurio. Rendų neša $3,000 į metus. Kaina tik $33,000. Randasi Brighton Parke.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas:
K. J. MACKE-MAČIUKAS
2439 West 69th St.
Tel. PROspect 3140.

6405 RACINE AVE.
Bargenas Englewoode
2 flatų, garu šildomas, stokeris, renda $42.50 už flatą; geras 2 karų garažas. Kaina $7.000
MORGAN REALTY CO.,
1005 West 63rd Street
NORmal 1090.

JEIGU NORITE nusipirkti, parduoti arba išsimainyti namą pelningiau ir greičiau, prašome kreiptis pas mane. Teisingas patarnavimas.
CHAS. URNICH — Kazys Urnikas
2500 W. 63rd St. 2 aukštas.
PROspect 6025.

DIDELIS BARGENAS Marquette Parke. 4—5, turi būti parduotas tuojaus. Kreiptis 2604 West 69th Street.

DIDELIS BARGENAS
3134-36 So. Emerald Ave. 5 flatų po 5 kambarius, 2 mūriniai namai su visais įrengimais, garažas. Įmokėti 2500, kitus kaip renda. Dėl susitarimo telefonuokite vakarais.
PROspect 1111.

2 AUKŠTŲ mūrinis namas 5—6 kamb. ir sklepe flatas.
916 West 34th lace.

MARQUETTE PARK
6 flatai, visokie kamb., mūrinis, renda $325.00 į mėnesį. Greitam pardavimui $21.850.
PROSPECT 6025 vakarais.

ELMWOOD PARK. 7 kambarių mūrinis karštu vandeniu šildomas alyva. Venetian blinds. Plieniniai virtuvės cabinets; kedro spintos; išmaliavotas sklepas. Daug ekstrų. 3 blokai į gelžkelio stoties. 2710 No. 76th Ct. Elmwood Park 3789-W.

ELMWOOD PARK. Tuojaus galima užimti. 5 kambariai apačioj. 1 kambarys viršui. Medinis bungalow. Furnasu šildomas. Pryšakvie ir užpakaly porčiai. Garažas. Lotas 40x125 pėdų. 7535 Fullerton.

SUNSET COTTAGE rendon 4-5 žmonėms Kalkaska, Mich. prie ežero. Labai tinkama vieta sveikatos pataisymui, nuo šienligės ir duso. Galima užimti jau birželio mėnesį visam sezonui arba pavienėmis savaitinėmis. Gera vieta poilsiui ir žvejojimui. TRIANGLE 5950.

OAK LAWN. Išeina į ūkį gyventi. 5 kambarių spaustu plytų namas. Karštu vandeni ušildomas, 2 karų mūrinis garažas. Lotas 50x183. Tuojaus galima užimti. $18.000. 9623 S. 50th Ct., Oak Lawn 277, po 2 po pietų. Sekmadienį.

REIKIA MALIAVOTOJŲ, unijistų. Gerai patyrusių vyrų. 914-16 Irving Park Rd. Wellington 5900.

PARDAVIMUI 8 flatų mūrinis, pečiais šildomas, tuščias flatas. Tiktai $6,200. Savininkas gyvena kitur, turi parduoti. 1433 Cortez. Kreiptis Dulak ARMitage 5643 arba Pape WELlington 0816.

7 KAMBARIŲ rezidencija. $7,800. Tuojaus galima užimti. 50 pėdų lotas. Garažas. 4 miegamieji. Apdaryti porčiai. Karštu vandeniu šildomas. Savininkas 3575 Cortland.

TIESIAI IŠ SAVININKO 2—6-is kambarius flatų namas. 2 karų garažas. Ant 6 lotų. Originali kaina $35,000. šiandien kaina $22,500. Tiktai cash. Savininkas vietoje būna tiktai vakarais. 5450 Rirgewood Ct.

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai Žemė—Pardavimui

PARDAVIMUI gražus Marquette Park kolonijoj moderniškas namas, 2 aukštų, 2 flatai ir 2 krautuvės. Karštu vandeniu apšildomas, stokeris, mūrinis garažas, namas geroj tvarkoj. Pardavimo priežastis apleidžiu Chicagą. 1-mas aukštas iš užpakalio. Charles Krasauskas, 2543 West 71st St.

Taipgi ir kriaučiaus cleaner ir dyer įstaiga jau per daug metų, viskas vėliausios mados. Nauja Hoffman press mašina. Jėga siuvama mašina. Kailiam siūti mašina, turi pamatyti, kad pirksi namą ir biznį, tai gausi trijų kambarių butą.
HEMLOCK 6573.

GRAŽŪS MŪRINIAI NAMAI:
4424 SO. HOMAN AVE.

3 apartmentų po 5 kamb. ir 1 apart. —3 kamb. moderniški. Apartmentas bus tuščias pirkėjui.

North East kampas Ashland ir 80th St.

13 apartmentų, 3 raštinės, 4 krautuvės, irgi apt. pirkėjui bus tuščias. Savininkas:
WIN. 9331.

LIKVIDUOJA NUOSAVYBES—PAAUKOS

Transferių kampas — 2601 South Halsted; pramonės distrikte; truck terminal centre su didelėmis galimybėmis restoranui bizniui, likerių krautuvei ir hotelio įrengimams. Mūrinis namas, garu šildomas ir su stokeriu; 2 krautuvės, 5 flatai ir 3 karų garažas.
MR. M. R. DURSO,
82 West Washington St.
FRAnklin 3842.

MARQUETTE PARKE
6 kambarių mūrinė bungalow, geriausioje padėtyje, naujas stogas. Kaina $11,500. PROspect 6025 vakarais.

MARQUETTE PARKE
2 flatis, mūrinis, 2—5, bungalow stogas, garažas. Bargenas Platus lotas. Kaina $15,100.
PROspect 6025, vakarais.

RIVERSIDE
Mūrinė bungalow, tile, gražiausioje padėtyje iš lauko ir iš vidaus, mūrinis garažas, platus lotas. Bargenas. PROspect 6025, vakarais.

2 AUKŠTŲ MEDINIS, 2—4, su maudynėmis. Kaina $3,500.
3363 So. Wallace, 1-as aukštas.

ARTI 69th ir Halsted. 4 apartmentų mūrinis. 2—4, 2—5 kamb. Kieto medžio trimingai. Pečiais šildomas. Kaina $12,500.
MAC ASKILL CO.,
3019 W. 63rd St. HEMlock 7204

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

PARDUODAMA graži farma, 40 akrų žemės su visais pastatais. visi moderniški: su visais baldais. Elektra ir vanduo viduje. Kreiptis—
PORTSMOUTH 4754.

PARDAVIMUI GRAŽIOJE VIETOJE bizniava vieta dėl saliuno prie gero kelio netoli nuo miestelio, prie didelio ežero. Upė teka pro gyvenamą namą. Namas 11 kambarių. Visos vigados įtaisytos. Turtas 20 akrų žemės, 3 karvės ir arklys, 13 laivukų, 5 camps, kurios neša rendos į metus $80.00. Kiti trobesiai, įrankiai ir baldai. Viskas parsiduoda už $13.000 cash. Kas interesuojatės nepraleiskite progos. Klauskite ar kreipkitės šiuo adresu: MARY MATHEWSON, P. O. Box 106, Schuyler Lake, N. Y.

PARDAVIMUI Savininkas parduoda 80 akrų farmą; labai graži stuba. Didelė barnė, javai. Rašykite dėl smulkmenų. M. A. Shoreen, Rt. 1, Allegan, Michigan.

PARDUODAMAS PIGIAI 37 Dodge. Kreiptis pas Joseph Mikalaunas, 731 W. 18th St., Chicago, Ill.

FURNITURE-FIXTURE FOR SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

DIDELIS BARGENAS ant rakandų: oil burner, karpetų, lovų ir parlor set, vartoti tiktai 2 mėnesius. Kreiptis į taverną 701 West 21st Pl.

PARDUODAMAS pigiai ice-box, tinkamas bučernei ar grosernei ir žieminis pečius. Kreiptis 4546 South Paulina.

ALIEJINIS PEČIUS pardavimui. Galima matyti vakare po kenktos arba sekmadienio rytą. 3355 Union Ave. nuo užpakalio.

MISCELLANEOUS FOR SALE
Įvairus Daiktai Pardavimui

NAMŲ SAVININKAI, kuriems reikia pastatyti garažą, porčius arba šiaip įvairius pataisymus padaryti su materiolu arba be, pastorojame leidimą.
Telefonas CANAL 4847.
Paprašykite Mr. BILL.

PENTUOJAME ir popieruojame Geras darbas ir pigi kaina. Atsišaukite po 6 val. vakaro.
STANLEY JONAITIS
3205 W. 15th St. Livingstone 4650

FINANCE AND LOANS
Finansai ir Paskolos

SKOLINU PINIGUS ant pirmų morgičių ne mažiau kaip 3 prie vienos vietos ir ne daugiau kaip $6000 už 4 nuoš.
Box 2990.
1739 SO. HALSTED ST.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKIA
NAKTINIO SARGO
Pastovus darbas; lengvas.
2641 SO. WHIPPLE ST.

REIKALINGAS SARGAS. Geras, pastovus darbas. The Liberty Laundry, 3122 W. Armitage.

BENDRAS DIRBTUVĖS DARBAS
PASTOVUS DARBAS
Viršlaikis,
dykai ligoninė
ir gyvybės apdrauda.
4545 W. CORTLAND.

BENDRAS DIRBTUVĖS DARBAS PATYRIMAS NĖRA BUTINAS
Reikia vyrų ir bernaičių 17 iki 55 m. amžiaus. 96c į valandą pradžioje, laipsniškas algos kėlimas. Pusantro mokesčio už kas virš 8 valandų ir už virš 40 valandų. 48 valandų darbo savaitė. Patrauklus bonus planas. Dienomis arba naktimis darbas. 5c į valandą ekstra už naktinį darbą. Geros darbo sąlygos.
Matykite Mr. Rilat.
THOMAS MOULDING FLOOR MFG. COMPANY
Archer and Kolmar.

Reikia
MOTERŲ

Naktinis
Darbas.
Valyti ofisus.
trumpos darbo valandos
GERAS MOKESTIS
Apdrauda
Apmokamos atostogos.
400 W. MADISON ST.
Room 833.

REIKIA
INDŲ PLOVĖJŲ
PUODŲ PLOVĖJO
BUS BOYS

Sekmadienį nereikia dirbti.
Geros darbo valandos ir mokestis.
Valgis ir uniformos parūpinta.
HARDING'S
68 W. Madison St.

MARSHALL FIELD & COMPANY RESTORANAI
Turi nuolatinius darbus visai dienai arba trumpoms darbo valandoms:
★ **DISHROOM WORKERS**
★ **FOUNTAIN BOYS**
★ **BUS BOYS**
★ **FOOD RUNNERS**
Pirkiniams nuolaidos privilegija..
Kreiptis 3 aukštas, Restaurant Division Employment Office
Matykite Miss Field
111 No. State St.

REIKALINGAS PORTERIS į road house. Geras mokestis, gyvenimas vietoje. 5700 West 79th St., Tel. SUMmitt 1681-R2.

REIKIA PORTERIO
Dry Cleaning plant. Pastovus darbas. Becker Cleaners, 6242 Prairie.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

MARSHALL FIELD & COMPANY
RESTORANAI
Turi nuolatinius visos dienos darbus arba tik trumpų valand; darbus
★ **DISHROOM WORKERS**
★ **BUS GIRLS**
★ **PANTRY GIRLS**
Pirkiniams nuolaidos privilegija.
Kreiptis 3 aukštas, Restaurant Division Employment Office
Matykite Miss Field
111 No. State St.

REIKIA OPERATORKŲ
Patyrusių ir nepatyrusių prie S & S. quad, ir stayer mašinų, taipgi closing, turning in ir floor girls. Visokios rūšies darbininkės reikalingos. Prie setup popierinių dėžių darbo. Aukštas mokestis, atostogos apmokamos, pastovus darbas.
Stein Bros. Paper Box Co.
2942 Carroll

REIKALINGA ŠEIMININKĖ — Labai geras mokestis ir privatus kambarys; prižiūrėti 1 vaiką 3½ metų senumo; lengvas stubos darbas. North side namai. Pašaukite dieną NEVada 5030; vakarais — AMBassador 4236.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

MOTO-
THE BEST PLACE IN TOWN
NEEDS
SOLDERERS, WIRERS
EXPERIENCED, RATE $1.06
AUTOMATIC INCREASES TO
$1.16
WE TRAIN INEXPERIENCED
GIRLS
STARTING RATE 95c
ROLA
4545 W. AUGUSTA-BLVD.

DŽENITORKŲ
Reikia
NUOLATINIAI TRUMPŲ VALANDŲ DARBAI
VALYTI MODERNIŠKUS TROBESIUS
- LABAI AUKŠTAS MOKESTIS 72½c į valandą iš pat pradžios 77½c į valandą po trijų mėnesių 82½c į valandą po 6 mėnesių
- 5 IR 6 DIENŲ SAVAITĖ
- VALANDOS: 5:30 IKI VIDURNAKČIO
- APMOKAMOS ATOSTOGOS, IR ŠVENTADIENIAI
- UNIFORMOS PARUPINTOS, IŠSKALBTOS DYKAI.
- DAUG KITŲ NAUDŲ DARBININKĖMS.

Kiekviena pastanga bus daroma, duoti jums darbą arti namų.

Ateikite ir pasimatykite su MISS ALLAN
Moterų Samdos Raštinė
Illinois Bell Telephone Co.
309 W. Washington St.

Reikia Virtuvėje
DARBININKĖS
MOTERŲ KAFETERIJOJ
Sekmadienį nereikia dirbti.
Nuolatinis darbas.
GERAS MOKESTIS
ir geros darbo valandos.
HARDING'S
68 W. Madison St.
Valgis ir uniformos parūpinta.

Reikia
DŽENITORIŲ
Naktimis darbas
$47.84 per savaitę pradžioje
44 valandų darbo savaitė
pastovus darbas.
Apmokamos atostogos
apdrauda.
Geros darbo sąlygos.
Kreiptis dienomis Room 833
400 W. MADISON ST.

REIKALINGA ŠEIMININKĖ į restoraną. Geras mokestis, valgis ir kambarys. Šviežias oras, smagi vieta, prie vandens, Fox Lake, Illinois. Dėl informacijų teiraukitės 656 W. 35th St. 1 fl., nuo 3 val. vakaro.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

TAVERNA PARDAVIMUI
Kampinis namas, puikioje vietoje, lenkų-rusų apylinkėje. Galima patarnauti amatų dirbtuvėms. Patogu restoranui įsteigti. Biznis įkurtas per 26 metus. Senatvė verčia parduoti.
Stanley Tamashunas,
6136 Archer Ave., Argo, Ill.

BARGENAS
Taverna pardavimui, priežastis liga.
3843 So. Wallace St.

HAMBURGER GRILL, arti transferių kampo, gyvenimui kambariai. Renda $60. Pilnai įrengta. $3,750. 723 E. 75th St. HUDson 2725.

GROSERNĖ IR MĖSOS krautuvė Roselande. $1,200 į savaitę biznio. Kampinėje vietoje. Geras lysas. Lietuvių lenkų apgyventoj apylinkėj. Išvažiuoja iš miesto. Turi parduoti.
PULLMAN 6904.

PARDAVIMUI — Puikus mūrinis namas, krautuvė; 18x35 greitai augančioj biznio sekcijoj; 13th ir Roosevelt, Maywood. Yra 4 kambarių apartmentas, beismontas, barbeque fire place; naujas furnasas, refrigeratorius. STANLEY 9453.